

Эхэ найхан нютагаа эд хамта мандуулаа!

БУРЯАД ҮНЭН

1921 оной
декабриин 21-нээ
гарана

Бүгэдэ
арадай
газетэ

1996
ДЕКАБРИИН
15
Ублэй дунда сагаан
хулгана
харын 5
ВОСКРЕСЕНИ
гарагай 1
№239 (19579)
Газетын сэл
хэлсэтэ.

Буряад Республикын Президентын Зарлиг

ЭКОНОМИКЫЕ БОЛОН СОЦИАЛЬНА АЖАҢУУДАЛЫЕ ТЭЛБЭРИЛГЫН ОНСО ГУРИМАЙ БАЙДАЛДА ЭРДЭМ НУРАЛСАЛАЙ ҮНБЭРИИН ХҮДЭЛМЭРИ ТУХАЙ

Буряад Республикада экономикые болон
социальна ажаһуудалые хүтэлбэрилгын
гуримай нэбтэрүүлэгдэһэнһээ
халан иигэжэ тогтооноб:

1997 оной түрүүшын кварталда,
Буряад Республикын районууд болон хотонуудай
хүтэлбэриин
хүтэлбэриин
тулгойлогшодто:

Нэмэлтэ хуралсалай эмхи
сануудые (станцинууд, клубууд,
ажалай байшангууд, ДЮСШ)
хүтэлбэрилгын түгэсхэхэ.

Үсөөн бүридхэлтэй хургуулинууд ба
сануудые хуралсалай эмхи
санууд-комплекснууд болгон
хуралсалай хургуулинууд ба
сануудые хуралсалай эмхи
санууд-комплекснууд болгон

Эрдэм хуралсалай халбариин зарим
хүтэлбэрилгын нэгэдүүлхэ.

1997 оной январь һарада юрэнхы
хургуулинуудай хүдэлмэриие
тарифай гурбанай хоёр хуби
хуралсалай хургуулинууд ба
сануудые хуралсалай эмхи
санууд-комплекснууд болгон

1997 оной январь һарада юрэнхы
хургуулинуудай хүдэлмэриие
тарифай гурбанай хоёр хуби
хуралсалай хургуулинууд ба
сануудые хуралсалай эмхи
санууд-комплекснууд болгон

дахы пункты болон энэл Хуулиин 50-дахы
статьягай 2-дохи пункты (номой хэблэлдэ
нэмэлтэ мүнгэ түлэхэ тухай) 1997 оной
түрүүшын хахадта хүсэнһөөнь болуулха.

4. Буряад Республикын хуралсалай
болон эрдэм ухаанай министерствэдэ (С.Д.
Намсараев), Улаан-Үдэ хотын нютагай
өөһэдэн хүтэлбэриин захиргаанда (А. Г.
Прейзнер) 1997 оной түрүүшын хахадта
республиканска мэдээсэлэй-прокадай
түбье хургуулиин телевидениин городской
студитай, хүүгэдэй аяншалгын болон хизаар
орноо шэнжэлэлгын республиканска
түбье аяншалгын городской станцитай
нэгэдүүлхыень даалгаха.

5. Тус Зарлигай 3-дахы пункты Буряад
Республикын Арадай Хуралай ээлжээтэ
сессиин үзэмжэдэ табиha.

6. Тус Зарлиг тусхайтаар толилогдоһон
үдэрһөө хойшо хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Президент
Л.В.ПОТАПОВ.

Улаан-Үдэ хото.
1996 оной декабриин 9.

ЭНЭ ДУГААРТАМНАЙ:

Адууһа мал үсхэбэрилгэ - амин

шухала хэрэг

УБШЭЛЭЛГЭ, ГАРЗАЛАЛГЫН
"ҮҮДЭ" ХААХА

Буряад Республикын Арадай Хуралай

комитедүүдтэ

ХАНДАЛГА ХЭХЭ ТАЛААР
ЭРХЭНҮҮДЫЕ ЛАБ ХАНГАХА

Оюун бэлигтэ композитор, Социалист

Ажалай Герой Б. Ямполовай 80

жэлэй ойдо

БУРЯАД АРАДАТАЯ НЯГТА
ХОЛБООТОЙ

УЛЗЫТУЕВАЙ ҮАЙНДЭР

АЯ ГАНГЫН ОРОН - ШЭБЭРТЭДЭ

аршалан хамгаалха сэг
үргэлжэн проектүүдые
бээлүүлхын түлөө мүнгэн зөөри
номологдохо, хүн түрэлтэнэй

М.Ломоносовой нэрэмжэтэ
МГУ-гай ректор Садовнич
хоёрой баталан хэлсээнэй
ашаар, 3-дахы жэлээ хурагшад,
Москвгай гүрэнэй
университедэй багшанарай
лекцинуудые шагнаха, мүн бүхы
дэлхэй дээрэ мэдээжэ энэ дээдэ
хургуулида нютагтаа байгаад
орохо аргатай байһандань
ямаршые хүнэй атаархамаар лэ
даа.

ХИТАДАТА "ГЭСЭР"
ХҮНДЭТЭЙ

Монгол туургата арадуудай
гайхамшагтаа үльгэрэй баатар -
Гэсэрэй Богдо хаанай 1000 жэлэй
ойдо зориулагдана эрдэмэй
уласхоорондын конференци
һаяшаг Хитадай Арадай
Республикын Ланьжоу хотодо
үнгэрбэ.

Эндэ Россин, Америкын,
Германиин, Чехиин, Японой,
Хитадай, Энэдхэгэй болон бусад
гүрэнүүдэй зүүн зүгэй ороноу-
дые шэнжэлдэг эрдэмтэд
сугларжа, конференциин
зүбшэлгэдэ дурадхагдана
хаража, һанамжануудаа хубаалдана
байна. Прагын университетэй
багша, эрдэмэй доктор, Ага
нотаг тоонтотой Лыгжима
Доржиева мүнлэ эндэ хабаадана,
өөрингөө хүдэлмэри зүбшэн
хэлсэлгэдэ дурадхана юм.

"Нүүлэй үедэ Хитада "Гэсэр"
үльгэрээр эхээр нонирходог
болонхой. 70 эрдэмтэ "Гэсэр"
үльгэрые шэнжэлхэ ажал тэндэ
ябуула. Тэрэнэй дунгуудээр 14
боти ном хэблэгдэнхэй", - гэжэ
Лыгжима Доржиева манда
мэдээсэбэ.

"Гэсэр" үльгэрэй удаадахи
симпозиум Хитадай Циньхай
провинцида 4 жэл болоод эхилхэ
гэжэ тус конференци дээрэ
шиидхэбэри абгаба.

Б. ГЫНДЫНЦЫРЕНОВ.

ЭРДЭМ НУРАЛСАЛАЙ ХҮТЭЛБЭРИИН ХҮДЭЛМЭРИ ТУХАЙ

Эрдэм нуралсалай халбариин зарим
хүтэлбэрилгын нэгэдүүлхэ.

1997 оной январь һарада юрэнхы
хургуулинуудай хүдэлмэриие
тарифай гурбанай хоёр хуби
хуралсалай хургуулинууд ба
сануудые хуралсалай эмхи
санууд-комплекснууд болгон

1997 оной январь һарада юрэнхы
хургуулинуудай хүдэлмэриие
тарифай гурбанай хоёр хуби
хуралсалай хургуулинууд ба
сануудые хуралсалай эмхи
санууд-комплекснууд болгон

1997 оной январь һарада юрэнхы
хургуулинуудай хүдэлмэриие
тарифай гурбанай хоёр хуби
хуралсалай хургуулинууд ба
сануудые хуралсалай эмхи
санууд-комплекснууд болгон

1997 оной январь һарада юрэнхы
хургуулинуудай хүдэлмэриие
тарифай гурбанай хоёр хуби
хуралсалай хургуулинууд ба
сануудые хуралсалай эмхи
санууд-комплекснууд болгон

1997 оной январь һарада юрэнхы
хургуулинуудай хүдэлмэриие
тарифай гурбанай хоёр хуби
хуралсалай хургуулинууд ба
сануудые хуралсалай эмхи
санууд-комплекснууд болгон

1997 оной январь һарада юрэнхы
хургуулинуудай хүдэлмэриие
тарифай гурбанай хоёр хуби
хуралсалай хургуулинууд ба
сануудые хуралсалай эмхи
санууд-комплекснууд болгон

1997 оной январь һарада юрэнхы
хургуулинуудай хүдэлмэриие
тарифай гурбанай хоёр хуби
хуралсалай хургуулинууд ба
сануудые хуралсалай эмхи
санууд-комплекснууд болгон

ТОШО МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

ЮНЕСКО - БАЙГАЛ
ДАЛАЙЕ АРШАЛАН
ХАМГААЛХА

"Бүгэдэ дэлхэйн уг
залгамжалхан баялиг" гэһэн
ЮНЕСКО-гэй дэргэдэхи
уласхоорондын жасын түрүүлэн
табигдаһан списоктэ Камчаткын
вулканууд, Байгал далай, Австри
гүрэнэй Зальцбург хотын түбэй
түүхэтэ газарнууд, Сванетиин
хаданууд, Швециин Лапланди
дайда, Хиросима хотын "Атомна
гэр" оруулагдаба.

Ариун сэбэр, тунгалаг уһатай
Алдарта Байгал далайн хүн
түрэлтэнэй ерээдүйдэ ямар ехэ
удха үүргэтэй байһыень бүхы
дэлхэй дээрэ ойгожо эхилэн-
хэй. Тиймэһээ, ажамидаралай
үндэнэ һабагыше ундаалжа, уг
залгаламжада эгээл ехэ удхатай-
уһанай - бүхэдэлхэйн нөөсын
гурбанай нэгэ хубиине мүнхэ
матаар аяга соогоо мэлмэрүүлэн
байдаг Байгал далай - дэлхэйн
зэндэмни гэжэ нэрлэгдэнхэр-
шые үнинэй. Эгээл эдэ бүгэдэнһөө
уламжалан, Байгалай саашанхи
хуби заяанда, тэрэнэй оршон
тойрон байгааһине, ариун
тунгалаг уһые аршалан
хамгаалха хэрэгтэ айхабтар ехэ
нүлөөтэй байха үйлэ хэрэг
бүтэбэ гэшэ. Олон арга
боломжотой, эрхэ хүндэ ехэтэй,
дүн хамтадаа 150-яад гүрэнэие
бүридхэн хамгаруулан ажалаа
ябуулагд ЮНЕСКО-гэй тусхай
программаар - Байгал тушаа
байһан олон тоото орёо хүндэ
асуудалнууд шийдхэгдэжэ
эхилхэнь дамжаггүй. Тэдэнэй
зариманинь гэхэдэ, Байгал
далае, оршон байгааһине

баялигы хорлон бузарлажа
байдаг предприятинууд
усадагдаха болон бусад болон.

ЮНЕСКО-гэй дэргэдэхи
Уласхоорондын жасын списоктэ
Байгал далае оруулхын түлөө
"Гринпис" гэжэ уласхоорондын
мэдээжэ экологическа эмхиин
үүргэ тон ехэ гээд онсолон
тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Тэрэнэйл
эдэбхитэдэй үсэд шанга ажал
ябуулаһанай ашаар, гол түлэб энэ
шиидхэбэри абтаһан байха юм.
В. ШАДУРОВ.

МГУ-гай ОЮУТАН
БОЛОХО АРГАТАЙ

Якутск хотын Ухибүүдэй
ордон соо М. Ломоносовой
нэрэмжэтэ Москвгай гүрэнэй
университедэй эрдэмтэд болон
багшанар тусхай хэлсээнэй
түрүүшын шатын ёһоор хотын
болон республикын найман
аймагай хургуулинуудай 11-
дэхи классай 250 хурагшад 7
үдэрэй туршада лекцинуудые
уншаба, хэшээлнүүдые
үнгэрэбэ. 1997 оной январь
харын хуушаар хоёрдохи шатын
хуралсал эхилхэ. Харин март
харын хуушаар долоон хоногто
саашадаа МГУ-гай 8 факультетэ
хураха зорилготойгоор Якутск
хотын ба республикын хургуу-
линуудай дээдэ классуудай
хурагшад хоёрхон лэ шалгалта
(нэгэниинь - мэргэжэлээр,
хоёрдохинь - тоо бодолгоор)
бариха ёһотой юм. Тийгэжэ 9
балл абажа шадаһан азатайшууд
МГУ-гай оюутан болохо
жэшээтэй.

Саха-Яхадай Республикын
Президент Николаев ба

Буряад Республикада экономикые болон
социальна ажаһуудалые хүтэлбэрилгын
гуримай нэбтэрүүлэгдэһэнһээ
халан иигэжэ тогтооноб:

1997 оной түрүүшын кварталда,
Буряад Республикын районууд болон хотонуудай
хүтэлбэриин
хүтэлбэриин
тулгойлогшодто:

Нэмэлтэ хуралсалай эмхи
сануудые (станцинууд, клубууд,
ажалай байшангууд, ДЮСШ)
хүтэлбэрилгын түгэсхэхэ.

Үсөөн бүридхэлтэй хургуулинууд ба
сануудые хуралсалай эмхи
санууд-комплекснууд болгон
хуралсалай хургуулинууд ба
сануудые хуралсалай эмхи
санууд-комплекснууд болгон

Эрдэм хуралсалай халбариин зарим
хүтэлбэрилгын нэгэдүүлхэ.

1997 оной январь һарада юрэнхы
хургуулинуудай хүдэлмэриие
тарифай гурбанай хоёр хуби
хуралсалай хургуулинууд ба
сануудые хуралсалай эмхи
санууд-комплекснууд болгон

1997 оной январь һарада юрэнхы
хургуулинуудай хүдэлмэриие
тарифай гурбанай хоёр хуби
хуралсалай хургуулинууд ба
сануудые хуралсалай эмхи
санууд-комплекснууд болгон

1997 оной январь һарада юрэнхы
хургуулинуудай хүдэлмэриие
тарифай гурбанай хоёр хуби
хуралсалай хургуулинууд ба
сануудые хуралсалай эмхи
санууд-комплекснууд болгон

Б. БАЛДАНОВ,
БГУ-гай V курсын оюутан.

Адууна мал үсхэбэрилгэ - амин шухала хэрэг

ҮБШЭЛЭЛГЭ, ГАРЗАЛАЛГЫН "ҮҮДЭ" ХААХА

Хэнэйшье мэдэнээр, хэрүгһаа хойшо адууна малые найнаар харууһалха, эдэлүүлхэнээ гадна, тэдэнийе элдэб үбшэнһөө нэргылхэ, сар соонь эмшэлхэ гэшэ мал ажал эрхилэлгын амин шухала зорилгонуудай нэгэн байһан. Хэрбээ урдандаа ветеринарна албанай үгы хаань, элдэб халдабарита, халдабарита бэшэшье үбшэнһөө боложо, хэды олон мал гарзалха, хорохо бэлэй.

ВЕТЕРИНАРНА АЛБАНАЙ ДОРОЙТОХОДО

Энээн дээрэнээ манай республика соо ветеринарна албан олон жэлэй туршада яһала ехэ үүргэ дүүргэжэ, аша үрэтэйшье ажал хэрэг бэелүүлжэ байгаа гэжэ хэлэхэдэ адуу болохогүй. Имагал хаһа сар соонь ветеринарна, хэмжээ ябуулгануудай, нэргылэмжын хүдэлмэрийн хэгдэнэй ашаар манай эндэ малай элдэб олохон аюултай халдабарита үбшөөр үбшэлхэ, олоороо гарзалха ушар үгы болгодоод байгаа бшуу. Ушарын юуб гэхэдэ, энэ хэрэгтэ гүрэнһөө мүнгэ зөөриншье горитой һомолододог, мүн энэндэ али бүхы талаһаа анхарал хандуулагдажа хаабза.

Харин мүнөө юумэн ондоо болоо. Экономикын дэлгүүрэй харилсаанай гуримда оруулагдажа, гүрэнэй зүгһөө мүнгэ һомолодог эрид хубилгагдажа, промышленна, хуучин ажахын предпринимчууд гал түлэб өһөдүйнөө хүсөөр, өһөдүйнөө ашаг олзоор ажамидарха ёһотой болоод байхадань, урдань имагал гүрэнэй бюджетһээ мүнгэ абадаг халбаринуудшье гансал тэрэнийе хараад нууха аргагүй болобо. Жэшэнь, манай ветеринарна албание абаад үзэе. Адууна мал эмшэлхэ, нэргылэмжын тарилга хэхэ эм дом, элдэб хэрэгсэлүүдые абаха мүнгэн урданайхидал дуран соо үгтэхээ болбол. Энээн дээрэнээ ветеринарна албанай зарим үйлэбэрийн хубинууд хаагдажа, нүгөөдүүлшье хаагдажа туйлдаа хүржэ байна. Тиэхэндэ зарим тээгүүр хубин, (үмсын), олзын хэрэг эрхилэлгын ветеринарна албанууд бии болоно.

Тэд хайшан гэхэб, ондоо аргагүй. Мүнөө сагта ветеринарна хүдэлмэрилгшэд ажал хэрэгтэ шэнэхэн хубилгаха, гансаһье өһөдүйнөө мэргэжэлые найн мэдэхэ, шадамараар хэрэглэхэ бэшэ, хайшан гээ һаа, ашаг үрэтэйгөөр, олзотойгоор хүдэлхэб гэжэ бодомжолхо, шэнэ онол аргуудые бэдэрхэ ёһотой болоно.

Гэхэтэй хамта юунэйшье болоо һаа, республикын мал ажалай урда табигдажа байһан мүнөөдэрэй тон харюусалгатай зорилгонуудһаа бидэнийе хэншье сүлөөлнэгүй. Нэн түрүүн ветеринарна хэмжээ ябуулгануудай хаһа сагтаа, найнаар хэгдэнһээ мал ажалаймнай хуби заяан нилээд дудыдаха ха юм.

Илангаяа республикын хүдөөтэй зарим ажахынүүдта малай юрын үбшэнһөө гадна, урдань эндэмнай үзэгдөөгүй үбшэнүүд бии боложо эхилээ бшуу.

Тусхайбал, жэлэй үнгэрһэн 11 һара соо Сэлэнгын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ ОКХ-да, Хурамхаанай аймагай Хурамхаанай болон Баргажанай аймагай Хилганын колхозуудта үхэрнүүдэй - эмкар үбшөөр, Сэлэнгын аймагай Ленинэй

нэрэмжэтэ колхоздо, Захааминай аймагай Сагаан-Мориной АКХ-да үхэрнүүдэй-пастереллэз үбшөөр үбдэнэн ушар элирүүлэгдээ.

Тэрэшлэн Зэдын аймагай "Коммунизм", Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудта, Баргажанай "Баянгол" гэжэ ОКХ-да, Бэшүүрэй аймагай "Победа" колхоздо, Загарайн аймагай Хурбын ОПХ-да малай халдабарита эпидимит үбшөөр үбдэнэн, зарим тээгүүр адуунда инан үбшэнэй бии болоһон ушарнууд үзэгдөө.

Эдэ үбшэн иймэ ехээр дэлгэрээгүйшье һаа, хаһа сагтань саража, түргэн үгы хээгүй бол, эсэстэ горитой гарза хохидол тохёолдуулжа магад.

НЭРГЫЛХЭ, ҮШӨӨ ДАХИН НЭРГЫЛХЭ

Урданһаа хойшо республика соо хамуу үбшэнһөө адууна малые хамгаалха, утааха талаар жэл бүхэндэ ехэ хүдэлмэрийн хэгдэбшье, энэ үбшэн үшөөл эсэслэн усадхагдаагүй байһаар. Баргажанай, Хурамхаанай, Хэжэнгын, Мухар-Шэбэрэй, мүн Зэдыншье аймагуудта милайнь хамуурһан ушар хаа-яа үзэгдһөөр.

Эндэ ажахынүүдэй зоо-ветмэргэжэлтэдэй ажалдаа үшөөл харюусалгагүйгөөр хаңдаһан, нэргылэмжын хүдэлмэри хаһа сагтань, наринаар хээгүй дээрэнэнь болоно.

Мүнөө сагта али бүхы юумэний дутагдажа байхада, ветеринарна хүдэлмэрилгшэдтэ нилээд хүндэ аар даа. Тиэгэбшье бэрхэтэй байна гээд гараа хабсараад нуугтаа, али аргаар нэргылэмжын хүдэлмэри хээгүй һаа, илангаяа халдабарита үбшэн дэлгэржэ, адууна малда айхавтар ехэ гарза хохидол тохёолдуулжа болохол, бү мартаа. Үнэндөө энэнийе хүсэд ойлодоггүй, тоодоггүй баримтануудай бии байһанинь харамтай.

Үхэрнүүдые бруцеллэз, туберкулэз үбшэнһөө сар үргэлжэ нэргылхэ, бага зэргэ бии болоһониень дары түргэн усадхаха талаар Хурамхаанай, Хориин, Мухар-Шэбэрэй, Загарайн аймагуудай ажахынүүдта ханһаңда хүрэмэ хэмжээ ябуулганууд бэелүүлдэгэнгүй гэжэ хэлэхээр. Мүн лептоспироз, эмкар, пастереллэз, шүлхэ, боом болон бусад халдабаритай үбшэнэй зарим тээгүүр бии болохо аюул үшөөл сүм усадхагдаагүй. Юуб гэхэдэ, олохон аймагуудта тэдэ үбшэнһөө нэргылхэ тарилга сар соонь бүхы малда хэгдэнгүй ха юм.

Һүүлэй жэлүүдтэ Буряад Республикын Правительство эдэ бүгэдэдэ хэрэгтэй эм дом, дезинфекци хэхэ хэрэгсэлүүдые худалдажа абаха мүнгэ арга соогоо үгэнэ.

Энэ жэлдэ тарилгын эм, мүн мал угааха хэрэгсэлүүд, антигельминтигүүд гэхэ мэтэ тэрэ мүнгөөр хүсэд хүрэхөөр худалдагдажа абтаа. Мүнөө хамуу аргалхада хэрэгтэй эмэй нөөсэ хүсэд хүрэхэ бии.

УРДАНАЙНГАА АРГА НЭРГЭЭЛ

Гэбэшье нүгөө талаараа һаян жэлүүдтэ ондоо тэрһээ ил түрүүн Монголһоо, Хитадһаа малай халдабарита үбшэнэй манай иишэ дэлгэржэ болохо аюул улам ехэ боложо байна. Илангаяа хилэ шадарай аймагуудай ажахынүүд энэ талаар тон нарин нягта байха, нэргылхэ ёһотой.

Энэ ябажа байгаа үбэлжэлһын үедэ зооветеринарна хэмжээ ябуулгануудые яжашье һаань түгэсбэй ёһоор, нарин нягтаар бэелүүлхэ шухала. Түрүүшын ээлжэндэ онсо аюултай үбшэнһөө нэргылхэ биопрепаратуудые үргэнөөр хэрэглэхэ байнабди.

Гэхэтэй хамта мүнгэ танганай дутамаг дээрэнээ урид түлбэриггүйгөөр эм дом, бусад хэрэгсэлүүд шэнэ жэлдээ үгтэхээ болихонь гэжэ Россин ветеринарна департамент болон Росагробиопром һаяхан мэдүүлээ. Иймэ болоод байхадань, аймагуудай захиргаанууд, ажахынүүдэй хүтэлбэрилэгшэд али аргаар мүнгэ оложо, тиймэ эм домуудые худалдажа абаха тушаа бодомжолхо болоно. Ондоо арга үгы. Тэрэнгүйгөөр ветеринарна албан гээшэмнай "буудаха һомогүй гар мухар сэрэг" шэнги болохол.

Элдэб үбшэнһөө гадна, харууна, тэжээлэй хангалтагүй мууһаа боложо, урдань мал олоор гарзалуулагдана гэдэг байгаабди. Мүнөө ажахынүүдта малай нилээд хорооғдоод байхада, тэжээл хүртэжэ ядахана болөө гэтэр, тэдэнэй тураха, муудаха, ашаг шэмээс дооһолуулха, гарзалха ушар үсөөриггүй.

Адууна мал харууһалха гуримай, технологиин ёһоор сахигдаагүй дээрэнээ иймэ юумэн болоно. Жэшэнь, нарай тугалнуудые амьарлагдамал боксово тухэлэй байрануудта байлгажа түлжүүдэг гуримые нэргэлхэ сар ерээ. Эхэ

поршөөнхонуудые цеховой гуримаар байлгахад яһала найн байгаа ха юм. Тэрэнийе дахин хэрэглэхэдэ яһаб. Малда минеральна тэжээл заатагүй эдиолдэг болохо шухала.

Энэнтэй хамта урдань манай эндэхи зон шотагайнгаа газар дайдын эмтэй домтой ургамалнуудые суглуулжа бусалгаад малда уулгажа эмшэлдэг, ондоошье өһөдүйн аргуудые хэрэглэдэг байгаа. Мүнөө үнэтэй сэнтэй эм домые дуртайдаа худалдажа абаха аргагүй байхадань, тэдэ аргууд баһал хэрэгтэй болоно. Манай ветлабораториудо нарай малда нэргэлхэ өһөдүйн эм домой элдэб зүйл буйлуулан гаргаха арга бии юм.

Түгэсхэдөө үшөө дахин юу хэлэхэб гэхэдэ, Республикын аймагууд хоорондоо адууна мал абалсадаг, андалдадаг, ондоо тэрһээшье асардаг гээшэ ааб даа. Тэрэмнай малай үүлтэр найн болгохо зорилготойгоор хэгдэнэ. Гэбэшье эндэ ветеринарна эрилгын, хиналтын наринаар сахигдаагүй, худалдагдаха малда заатагүй нэргылэмжын тарилгын хэгдээгүй һаа, үбшэнэй тараха аюул баһал бии. Жэшэнь, мүнөө бруцеллэз үбшэнһөө нэргылхэ, республикын 12 аймагай ажахынүүдэй үхэр, хонидто уялгата ёһоор тарилга хэгдэжэ байхай.

Энээн дээрэнээ ажахынүүд, аймагууд хоорондоо мал андалдажа абалсаха, худалдажа болобол урид ветеринарна албангай хэлсэхэ, документны наринаар бэлдэхэ, малые заатагүй карантинда байлгах, тариха зэргэтэй. Эдэ бүгэдые сахингүйгөөр адууна малаа найнаар үсхэбэрилжэ, үүлтэрьень найжаруулжа, ашаг шэмыень дээшлүүлжэ шадахагүйбди.

В. ЛЕВЧЕНКО,
республикын Хүдөө ажахын болон эдэ хоолой министретын вет-таһагай начальник.

Буряад Республикын Арадай Хуралай ТОГТООЛ

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АГРОПРОМЫШЛЕННА КОМПЛЕКСЫН РЕСПУБЛИКАНСКА ГҮРЭНЭЙ БЮДЖЕДХЭ ГАДУУР ИНВЕСТИЦИОННО "АГРОИНВЕСТ" ГЭЖЭ ЖАСА БАЙГУУЛАХА ТУХАЙ

Буряад Республикын Үндэнэн Хуулийн 86-дахи статыйтай "Республиканска гүрэнэй бюджетһээ гадуур жасанууд тухай" Буряад Республикын хуулитай зохилдуулан, Буряад Республикай Арадай Хурал иигэжэ тогтооно:

1. Буряад Республикын агропромышленна комплекс республиканска гүрэнэй бюджетһээ гадуур инвестицион "Агроинвест" гэжэ жаса байгуулаха.
2. Буряад Республикын агропромышленна комплекс республиканска гүрэнэй бюджетһээ гадуур инвестицион "Агроинвест" гэжэ жасын Устав баталха (хабсаргадана).
3. Жасын 15 хүнһөө бүридэнэн СОВЕТ БАТАЛХА:
Жасын советэй түрүүлэгшэ - Семёнов Бато Цырендондоков - Буряад Республикын хүдөө ажахын болон эдэе хоолой министр

ЖАСЫН СОВЕДЭЙ ГЭШҮҮД:

Нечаев Алексей Григорьевич - Арадай Хуралай Промышленна аграрна секторэй экономика политикын, байгааһаа нөөсөнүүдые хэрэглэлгын, экологиин, худалдаа наймаанай тал комитедэй түрүүлэгшэ

Саганов Владимир Бизьяевич - Буряад Республикын Арадай Хуралай Бюджетэй, налогуудай, финансын болон банкнуудай тал комитедэй түрүүлэгшэ

Атанов Николай Иванович - Буряад Республикын экономика министр

Бавыкин Юрий Алексеевич - Буряад Республикын хүдөө ажал болон эдэе хоолой министрэй нэгдэхэ орлогшо, федеральна хоолой кордбракцион Буряадай филиалай генеральна директор

Эрдынев Ким Дашинмаевич - Буряад Республикын Арадай Хуралай депутат, финансын министрэй орлогшо

Бадмаев Нима Дугарович - Буряад Республикын Арадай Хуралай депутат, Сэлэнгын аймагай шотагай өһөдүйн хүтэлбэрилэгшэ

Михалёв Михаил Викторович - Буряад Республикын Арадай Хуралай депутат, Тарбагатайн аймагай шотагай өһөдүйн хүтэлбэрилэгшэ

Бурков Леонид Петрович - Буряад Республикын Арадай Хуралай депутат, Ивалгын аймагай шотагай өһөдүйн хүтэлбэрилэгшэ

Бубнов Виктор Васильевич - Буряад Республикын Арадай Хуралай депутат, Хурамхаанай аймагай хүдөө ажахын управлен начальник

Смолин Виктор Владимирович - Буряад Республикын Арадай Хуралай депутат, Бэшүүрэй аймагай "Победа" колхозой түрүүлэгшэ

Цыренжапов Дымбыл Дамбаринчинович - Буряад Республикын Арадай Хуралай депутат, Хэжэнгын аймагай "Михайловское" хүдөө ажахын предпринятиин директор

Стопичев Александр Трофимович - Буряад Республикын Арадай Хуралай депутат, Загарайн аймагай "Гигант" колхозой түрүүлэгшэ

Помуран Павел Петрович - Буряад Республикын Арадай Хуралай депутат, Хориин аймагай Дээдэ-Тайлсын совхозой директор

Семенихин Сергей Владимирович - Буряад Республикын Арадай Хуралай депутат, "Заудинский мелькомбинат" гэжэ нээгдэ түхэлэй акционернэ бүлгэмэй генеральна директор.

Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ **М.И. СЕМЕНОВ**

Улаан-Үдэ хото, 1996 оной ноябриин 28.

Буряад Республикын Арадай Хуралай ТОГТООЛ

"БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ГҮЙСЭДХЭХЫ ЗАСАГАЙ ЗУРГААНУУДАЙ БАЙГУУЛАМЖА ХУБИЛГАХА ТУХАЙ" БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ХУУЛИДА ХУБИЛАЛТАНУУ БА НЭМЭЛТЭНҮҮДЫЕ ОРУУЛАХА ТУХАЙ" БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ХУУЛИ ТУХАЙ

Буряад Республикын Арадай Хурал иигэжэ тогтооно:

1. "Буряад Республикын гүйсэдхэхы засагай зургаанууд байгууламжа хубилгаха тухай" Буряад Республикын Хуули хубилалтанууд болон нэмэлтэнүүдые оруулаха тухай" Буряад Республикын Хуули баталан абаха.
2. Тус Хуули Буряад Республикын Президентдэ гараа табилжа ба олондо мэдээсэхьень эльгээхэ.

Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ **М.И. СЕМЕНОВ**

Улаан-Үдэ хото, 1996 оной ноябриин 28.

Буряад Республикын Арадай Хуралай ТОГТООЛ

ҺУНГУУЛИН СТЕКЛОЗАВОДСКОЙ №63-ДАХИ ОКРУГҮЮО БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ ДЕПУТАДАЙ ҺУНГАЛТЫ ДҮНГҮҮДЭЭР БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ҺУНГУУЛИН КОМИССИИН НЭГЭДХЭМЭ ФИНАНСЫН ТООСООЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

Буряад Республикын Арадай Хурал "Буряад Республикын Арадай Хуралай депутатай һунгалта тухай" Буряад Республикын Хуули 29-дэхи статыйтай зохилдуулан, иигэжэ тогтооно:

Һунгуулин Стеклозаводской № 63-дахи округһоо Буряад Республикын Арадай Хуралай депутатай һунгалта үнгэртэгдэ 29,3 мянган түхэрэй гаргалһан тухай Буряад Республикын Арадай Хуралай нэгдэхэмэл финансын тоосоо баталха.

Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ **М.И. СЕМЕНОВ**

Улаан-Үдэ хото, 1996 оной ноябриин 28.

Буряад Республикын Арадай Хуралай комитедүүдтэ

ХАНДАЛГА ХЭХЭ ТАЛААР ЭРХЭНҮҮДЫЕ ЛАБ ХАНГАХА

Республикада эрхэтэдэй хануудые хаража үзэхэ гурим хуулин проекты манай Комитет Арадай Хуралай ээлжээтэ сесси хаража үзэлгэдэ табиha байна, Федерацийн Конституцийн 33-тэ статья соо, Буряад Республикын Конституцийн 31-дэхи статья дотор дахан хандалга хэхэ талаар манай Конституцияр олгогдоһон бөөлүүдхын тула энэ хуули онсо нартай гэжэ хэлэхэ хүсэлэнтэйб.

Хуули Россин Федерацийн субъектэдэ баталагдан абтанхай. Федерацияда мүнөө бидэ СССР-эй Советдэй Президиумэй 1968 оной арбан хоёрой "Эрхэтэдэй ханууд болон мэдүүлгэнүүдые үзэхэ тухай" тогтоолдоо бөөлүүдхын тула энэ хуули онсо нартай гэжэ хэлэхэ хүсэлэнтэйб. Гэбэшье энэ хуули хуушараа, шэнэдхэхээр болоо. Гол дутуу юу бэ гэхэдэ, тэрэниие бөөлүүдхын онсол дуталдана. Эрхэтэдэй хануудые хаража үзөөд, бүхы эрхэнүүдые абаха аргагүй байна.

Хандалга хэхэ талаар эрхэтэдэй комитедэй депутатууд хуулиин зохёоһоод, зүбшэн хэлсэлгэдэ энэ Хуулимин дүрбэн бүлэгһөө, хандалга бүридэнэ.

Хуулин гол удхань юун гэшшэб? Энэ дотор "хандалга, дурадхал, уялга, зууршалга, гомдол, хамтын хандалга" гэхэ мэтэ ойлогосонууд үзүшынхээ тодорхойлогдобо.

Хандалга хадаа бүхы юумэ аруулан ойлгосо гэшшэ. Бэшгээр үзүшынхээ хандалга соо аруулагдаһан дурадхалууд, үзүшынхээ, зууршалга, гомдолнууд - хадаа энэ ойлогосодо хабаатай.

Эрхэтэдэй, дурадхал хадаа үзүшынхээ засагай зургаануудай болон өөһэдын хүтэлбэрини, гүхэд шэнэжэнүүдхээ дулдыдангүчиритинуудай, организацинуудай зургаануудай эмхидхэл болон ябуулгые найжаруулха, гүрэнэй нийтын ажабайдалай хууляар баталагдаһан үндэһе хууриие найжаруулха, экономическа, хуудал соёлой болон гүрэнэй, нийтын ябуулгын бусад халбарини хуудалуудые шийдхэхэ талаар үзүшынхээ хандалга болоно.

Хуульгэ хадаа хууляар хараалагдаһан хуудалуудые бөөлүүдхэ талаар хандалга гомдол, зууршалга хадаа тодорхой эрхэнүүдые, сүлөөнүүдые хандаһан хүндэ хуудалуудые мэдэрхэ тухай гуйтататай эрхэтэдэй хандалга болодог.

Хандалга хадаа хүнэй эрхэнүүдые, аша хазагайруулан тухай гүрэнэй эрхэтэдэй засагай зургаануудта, өөһэдын хүтэлбэридэ, бусад хуудлуудтэ, тушаалта нюорнуудта эрхэтэдэй хандалга болоно гэшшэ.

Хуулин хандалга - хоёр гү, али хуули дээрэ авторнуудай хандалга, нийтингүд болон суглаанууд дээрэ баталан абтанхай хандалга гэхэн гэжэ энэ хуули соо түрүүшынхээ хуулиин хандалга хаража үзэхүй тухай уялгата эрилтэнүүд энэ

хуули соо заагдана.

Хандалга хэхэн хүн ямар зургаанда гү, али тушаалта нюурта эльгээнэнэ, тэдэнэй хаягы, хандалгын ямар удхатай байһые, өөрынгөө фамили, нэрэ обогые, хаягы, нара үдэрөө заажа, гараа табиha ёһотой.

Хандалга хэхэ талаар эрхэтэдэй ямар эрхэнүүдтэй байһаниинь хуулин проектын 2-дохи статья соо найруулагдана. Эрхэтэн бүхэн (бүлэг эрхэтэд) өөрөө гү, али өөһэдөө, мүн хуулига түлөөлэгшөөрөө дамжуулан, гүрэнэй засагай зургаануудта, нюотагай өөһэдын хүтэлбэридэ, предприятида, организацинуудта, эмхи зургаануудта, тэдэнэй хүтэлбэрилэгшэдтэ, гүрэнэй засагай түлөөлэгшэдтэ зургаануудай депутатуудта, нюотагай өөһэдын хүтэлбэрини депутатуудта, тушаалта нюорнуудта болон гүрэнэй алба хаагшадта хандаха эрхэтэй. Хандалгыень хаража үзэхэ хүндэ өөрынгөө хараа бодолые тайлбарилха, шалгалтын материалнуудтай танилсаха, зохихо зургаанай заседанинууд дээрэ хандалгыень хаража үзэхэдэнь байлсаха, нэмэлтэ материалнуудые, гэршэ баримтануудые үзэхэ гү, али хаража үзэхэ зургаанай (тушаалта нюурай) табиһан эрилтэнүүдые мэдэжэ абаха, хандалга тушаань хүдэлмэрини үрэ дүнгүүд тухай бэшгээр харюу абаха, абтанхай шийдхэхэридэнь арсаха, хуулига түлөөлэгшэ гү, али адвокатай аша туһада хандаха эрхэтэй.

Хандалга хэхэн эрхэтэнэй эрхэнүүдые бөөлүүдхын тула таарамжатай эрхэ байдал байгуулха, энэ хандалгыень саг болзор соогоо хаража үзэхэ, харюу үгэхэ, абтанхай шийдхэхэридэнь бөөлүүдхэ талаар хэмжээнүүдые хүсэлдүүлхэ гэхэ мэтэ эрилтэнүүд энэ Хууляар гүрэнэй засагай зургаануудай, нюотагай өөһэдын хүтэлбэрини, предприятинуудай, эмхи зургаануудай болон организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ, тушаалта нюорнуудта олгогдодог.

Энэ хуули ухаалан зохёолгонууд, нээлтэнүүд, урлан нарижуулгын дурадхалууд тушаа эрхэтэдэй хандалгануудта хабаагүй гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Ушарын хадаа Федеральна халбарини хууляар эдэ бүгэдэ гуримшуулагдадаг гэшшэ. Россин Федерацийн болон Буряад Республикын Конституцино сүүдүүдэй, арбитражна сүүдүүдэй мэдэлдэ хабаатай асуудалуудта, уголовно эрхэтэнэй, захиргаанай сүүд эрхилэлгын асуудалуудта хараалагдаһан ёһо гуримнуудта мүн лэ хабаагүй байна.

Ямар зургаануудта хаража үзэгдэхэ ёһотой байһан тухай хаягууд энэ хуулин проект дотор заагданхай. Тишхэдэ абтаһаар лэ дээдын зургаануудта бэшэ, харин хаража үзэхэ зургаануудта, тушаалта нюорнуудта эльгэгдэхэ ёһотой.

Хуули зохёон абалгые нарижуулан найжаруулха дурадхалууд "Буряад Республикада хуулин проект зохёолгын ажал ябуулга тухай" хууляар тогтоогдоһон гуримаар хаража үзэгдэхэ ёһотой гэжэ хуулин проект соо заагдана. Засагай зургаанууд болон тушаалта нюорнууд хандалгыень наринаар хаража

үзөөд, гүнзэгы үндэһе баримтатай харюунуудые үгэхэ, саг үргэлжын шэнжэлэл хэхэ, эрхэтэдэй зүбшөөгөөгүй хаань, хандалга тухайн ондоо хүнүүдтэ дуулгаха, хуулинь ажабайдал тухай мэдээсэлнүүдые үгэхэ ёһогүй.

Хандалгануудыень хаража үзэхын тула гүрэнэй засагай зургаанууд, нюотагай өөһэдын хүтэлбэри (тушаалта нюорнууд) шухала хэрэгтэй бүхы материалнуудые гурбан хоногой турша соо тэдэнэртэ үгэхэ ёһотой.

Хандалга дотор хэлэгдэхэн эрилтэнүүдые гүйсэд бөөлүүлжэ шадахагүй байһанаа ойлгуулха, ямар ушарһаа арсалта хэхэнэ мэдээсэхэ зэргэтэй. Хэрбээ эрхэнүүдэй хазагайруулагдаһан тухай элирээ хаань, хуули ёһондо таарахагүй ябуулануудые зайсуулха хэмжээнүүд дары абтаха ёһотой.

Түрүүшын ээлжэндэ хэнэй - дайнай ветерануудай, бусад гүрэнүүдэй газар дайда дээрэ болоһон дайн байлдаануудта хабаадагшадтай, нэгдэхэ болон хоёрдохи группын инвалидуудай, дайнай ветеранууд болон бусад гүрэнүүдэй газар дээрэ болоһон дайн байлдаануудта хабаадагшадтай наһа бараһанайнй һүүлээр тэдэнэй түрэлхидэй, хамгадай, Чернобылин АЭС-тэ болоһон аюул усалай хойшолонгуудые усадхалгада хабаадаһан эрхэтэдэй, энэ гэнэ усалһаа хохидоһон бусад хүнүүдэй, инвалидууд бологшодой, уялгата албана бөөлүүдхэ үдөөд наһа бараһан эрхэтэдэй түрэлхидэй, хамгадай түрүүшын ээлжэндэ хандаха эрхэтэй байһан тухайн энэ хуулин проект соо заагданхай. Иимэ ушарта тушаалта нюур хандалгын бүридхэлдэ абтанхайн һүүлээр долоон хоногой оройтуулангүчиритэнэй уулажа хоёрдөхө уялгатай.

Хандалгануудые хаража үзэлгын болзорго таанадай анхарал хандуулхые хүсэнь. Дурадхалууд нэгэ харын турша соо хаража үзэгдэхэ ёһотой, хэрбээ удаан саг соо шэнжэлэхэ хэрэгтэй гараа хаань, хахад жэл болотор энэ болзорыень хунаагдаха байна. Тишхэдэ хандалгые хаража үзэхэ байһан зургаанай хүтэлбэрилэгшэ болзорыень хунаадаг.

Бүридхэлдэ абтанхай үдэрһөө хойшо арбан хоногой оройтуулангүчиритэнүүд, гомдолнууд заабол хаража үзэгдэхэ юм. Хэрбээ тусхай шалгалтын хэгдэхэ хэрэгтэй байгаа хаань, болзорын нэгэ нара хүртээр хунаагдадаг, зүгөөр тэрэнэй болзор хоёр нараһаа дээшэ гараха ёһогүй. Зууршалга дурадхалууд хоёр долоон хоногой турша соо зүбшэн хэлсэгдэдэг. Хандалгые хаража үзэлгын дүнгүүд тухай энэ асуудалаар шийдхэхэри абтанхай үдэрһөө хойшо арбан хоногой турша соо мэдээсэгдэхэ ёһотой.

Эрхэтэнэй эрхэнүүдые хазагайруулан тушаалта нюурай ямар уялгатай байһаниинь энэ хуулин проект соо заагдана. Хэрбээ эрхэтэнэй эрхэнүүдые хазагайруулаа гэшшэ хаа, тэрэ бэшгээр хүлисэл гуйха ёһотой. Хэрбээ нэрэ түрмынь хухалһан мэдээсэлнүүд, баримтануудые олондо мэдээсэл тараадаг хэрэгсэлнүүдтэ толилуулаад байгаа хаа, тэрэ тушаалта нюур гэм зэмээ сагааруулан баримтануудые үгэхэ ёһотой.

Хэрбээ хандаһан хүнэй бүхы шухала баримтануудай - зургаанай гү, али тушаалта нюурай хаягай үгтөөгүй байгаа хаань, хандаһан хүнэй фамили, нэрэ, обогой табигдаагүй байгаа хаань, хэрбээ энэ гомдолой хаража үзэгдэхэн байбалнь, тэрэниие шэнээр хаража үзэлгын үндэһе баримтагүй байгаа хаань, үгышые гэбэл, тус мэдүүлгээр сүүдэй хэрэгтэй эрхилэгдэжэ гү, али сүүдэй шийдхэхэриин хүсэндөө орожо байгаа хаань, энэ мэдүүлгэ гү, али гомдолье хаража үзэнгүй орхиходо болохо гэжэ хуулин проектээр хараалагдана. Хэрбээ ухаагаар дутуушаг хүнэй мэдүүлгэ гү, али гомдол барихан байгаа хаань, тэрэниие мүн лэ хаража үзэхэгүй. Хэрбээ гурбадахи хүнэй аша туһада мэдүүлгэ болон гомдолой баригдахада, тэрэниие хаража үзэхые бэшгээр буруушаагаа гэшшэ хаань, хаража үзэхэгүй байна.

Хандалга тушаа абтанхай шийдхэхэриинүүдые баруушаалгын юрэнхы гурим хуулин проект дотор заагданхай.

Хэрбээ гомдолой зүб гэжэ тоологдоод байгаа хаань, энэ Хуулин проектээр хуули ёһондо таарахагүй шийдхэхэри абтанхай гүрэнэй засагай зургаанай, нюотагай өөһэдын хүтэлбэрини, предприятиин, эмхи зургаанай, организациин гү, али тушаалта нюурай гэм зэмэ тодорхойлогдодог, тэрэндэ ушаруулагдаһан материална бүхы гарза хохидол тэхэриулан бусаагдадаг.

Арсалдаанай гараад байгаа хаань, энэ асуудал сүүдээр шийдхэгдэдэг. Али бүхы гарза хохидолынь сүүдээр бусаагдадаг. Худал хуурмаг хандалгануудые хаража үзэлгэдэ хабаатай гаргашануудые, гарза хохидолнуудые сүүдэй шийдхэхэриээр гүрэнэй засагай зургаанууд, нюотагай өөһэдын хүтэлбэри, предприятинууд, эмхи зургаанууд, организацинууд тэхэриулан бусаажа абаха аргатай.

Хуули хазагайруулаһанай түлөө дисциплинарна харюусалһаа гадна түрүүшынхээ захиргаанай харюусалта (эгээ бага хэмжээнэй саин хүлһэнэй 50 саин хүлһэн хүртээр) түрүүшынхээ тогтоогдоо, эрхэтэдэй хандалгануудые хаража үзэхэ хэрэгүүдые жэлдэ нэгэ дахинһаа үсөөн бэшгээр шалгаад, эрхэтэдэй эрхэнүүдые хазагайруулаһан эрхэ байдалые усадхаха хэмжээнүүдые абахаар гүрэнэй засагай зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд, нюотагай өөһэдын хүтэлбэри, предприятинуудай, организацинуудай, эмхи зургаануудай ударидагдах уялгалагдаа.

Хэрбээ энэ хуулин баталагдан абтаа хаань, хүтэлбэрилэгшэдэй хашалта харшалалтаһаа, хайхарамжагүй ябадалһаа эрхэтэдэй эрхэнүүд хамгаалагдаха байна. Тишгэжэ манай Конституцияр батадагдаһан хүнэй эрхэнүүдые сахиха, хангаха, бэхижүүлхэ хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргэгдэхэ байна гэжэ онсолон тэмдэглэхэ байһаб.

В. МАРКОВ,
Буряад Республикын Арадай Хуралай Гүрэнэй байгууламжын, нюотагай өөһэдын хүтэлбэрини, хуули ёһоной, гурим, журамай талаар комитедэй түрүүлэгшэ.

ХАМТЫН ХҮСЭН ХЭРЭГТЭЙ

Буряад Республикын Премьер-министр И.И. Калашниковай мэдээсэлээр, хүн зоной эрхэнүүдые гэмтэ ябадал гаргалһаа хамгаалха, нийтын гурим сахилгые шангадхаха талаар тусхай хэмжээнүүд бөөлүүлэгдэжэ эхилбэ. Һүүлэй харануудта зориута хүниие аалга, добтололго, хулгай хэлэг гэхэ мэтэ гэмтэ ябадалнууд бага зэргэ үсөөрүүлэгдэдэ байна. Гэбэшье олзын хэрэг эрхилэлгэдэ ба хонжоо наймаанда гэмтэ ябадал элирүүлэгдэжэ гэжэ министр мэдээсэб.

Президиумэй зүблөөн дээрэ республикын прокурор А.Ф.

Покацкий үгэ хэлэхэдэ, дотоодын хэрэгүүдэй эмхи зургаанда финансын талаар тэдхэмжэ багаар үзүүлэгдэнэ гэжэ тэмдэглэдэ, республика соомнай һүүлэй үедэ архи уулга бүришые үргэдэнэ гэжэ онсолбо. Саашань прокуророй наһаа зобоһон асуудал гэхэдэ, хуулин наһа гүйсөөгүй үхибүүд болоно. Социальна талаар ажабайдалай доройтохо, үйлсэдэ тэдэнэй хулиган ааша гаргаха, хулгай хэхэ, хара гэмхи татаха гэхэ мэтын муу ябадалнууд олоһороо. Илангаяа наркомануудай тоо дээшлэхээр. "Иимэ онсо байдалай тохёолдоод байхада, минис-

терствэнүүд болон нюотагай өөһэдын хүтэлбэрини зургаануудые уялгалжа, энэ тэмсэлэй ажал ябуулгада бултынь хабаадуулха", - гэжэ Правительствон Түрүүлэгшын Нэгдэхэ оролгоц В.К. Агалов зүблөөн дээрэ үгэ хэлэхэдэ мэдүүлбэ.

Правительство тэрэ зүблөөн дээрэ хүндэ хүшэр экономическа байдалай тогтоод байхада, яажань хаа, Буряад Республикынгаа гэгээрэлые болон эрдэмые өөдөн үргэжэ байха тухай шийдхэхэри абаба.

Соёлой министр Г.Н. Струбиной ханамжа дурадхалууд анхаралда абтажа, зүблөөндэ хабаадагшад соёлой болон искусствын хүгжэлтэ гүрэнэй зүгһөө дэмжэхэ гэжэ

хэлсэбэд. Зүгөөр Буряад Республикада экономикые болон социальна ажаһуудые хүтэлбэрилгын онсо гуримай ёһоор тус халбарини министрэй "Соёл болон искусствын ажал хэрэгые бага гаргашатайгаар эрхилэхэ ёһотойт гэхэн заабари үгтэбэ. Тэндэ "Буряад Республикын музейнүүд болон музейн жаса" гэхэн Буряад Республикын Хуулин проект найшаагдан баталагдаа.

1997 оной геолого-бэдэрлэлгын программа баталагдажа, энэндэ 80 миллиард түхэриг гаргалалагдаха юм.

Буряад Республикын Президентын ба Правительствон хэлбэлэй албан.

Оюун бэлигтэ композитор, СССР-эй арадай артист, Социалист Ажалай Герон

Б.Б.Ямполовай түрэхөөр 80 жэлэй ойдо

1934 ондо Цэдэн Галсановай үгнүүд дээрэ "Буряад-Монгол" гэхэн дуу Б.Ямполов бэшээ, саашадаашье эдэ хоёр авторай үрэ дүнтэйгөөр ажаллаһыень зохёолнууд сооһоонь мэдэжэ абанабди.

Тэрэ үедэ буряад хүгжэмдэ ород хүгжэм нүлөөлдэг байгаа. Рейнгольд Морицевич Глиэр Буряад орон ерээд байхадаа, иигэжэ хэлэһэн юм: "Бидэ, ондоо тээһээ ерэхэн хүгжэмшэд, танай арад тухай гоё хүгжэм бэшэхэбди, теэд тэрэмнай Буряад арад тухай ород хүгжэм болошохо. Харин таанад,

оруулһан байха юм. Национальна оркестртэ бэшэхэн "Басагадай дуун" гэхэн пьесэ тухайнь шүүмжэлэгшэ Г.Полянский иигэжэ бэшэхэн юм: "Илдамаар хуурнуудай утаһанууд дуулана, үдэтын байдалы лимбын хонгёо абяан һамаргаан эдэлэнэ, иочиной хэбрэг абяан, чанзын сэбэр хонгёо "хоолойтой" нэлгэсэдэнэ". Тон буряад хүгжэм болоһыень Г.Полянскийн хэлэһэн үгнүүд сооһоо мэдэхээр.

1940 оной октябриин 21-дэ "Буряад-Монголой искусствын түрүүшын декада Москвада эхилээ. Эндэ Б.Ямполовай "Буряад-Монгол орон" гэхэн симфоническа сюитэ, буряад национальна инструментүүдэй оркестр "Ёохор", "Адуушанай хагар" гэхэн пьесэ ба "Сэлэнгын эрье дээрэ" гэхэн романс гүйсэхэдгөө хэн.

Эдэниие шагнаһан мэдэжэ хүгжэмшэд, шүүмжэлэгшэд тон

1970 оной апрелиин 21-дэ "Гайхамшагта булаша" гэхэн Буряадай түрүүшын хүүгдэ оперо бэшэхэнэй түлэһэн республикын шандахүртөө. Эдэ оперонь 1974 ондо Москва хүүгдэй хүгжэмэй театр амжалтагайгаар табигдаа, м 1984 ондо Монголойшье хүүгдэ энээниие хараха жаргалтай байгаа. Ленин багша тух бэшэхэ гээшэ тэрэ үеэ искусствын ямаршье һалбар эрилтэ хэн. Бау Базарович энэ темые дайрангүй гарааг "Ленин тухай дуун", "Ленин баатар", мүн "Цыремпи Ранжуров", "Павел Балтахин" гэхэн оперонууды бэшээ.

Бау Базарович Ямполов хүгжэмэй гол шанарынь хада оңсо үндэһэн арадай матай хүгжэм болоно. Тэрэн хүгжэм тухай В.Свиридов иигэжэ хэлээ: "Энэ он "өөрын" хүгжэм, тэрэни хайхашаажашье, голожош

БУРЯАД АРАДТАЯ НЯГТА ХОЛБООТОЙ

Хүн бүхэн алтан дэлхэй дээрэ ажаһуухадаа, арад зоний ерээдүйн үетэйэй ухаан бодол, дурасхаал соо өөрынгөө мур үлөөжэ гэжэ брлоддог. Тиймэ уялгана дүүрэгжэ шадаагүй хүн миин лэ "хоһоор" ажаһууһан, ганса өөрынгөө хара ами хараад ябаһан болоно. Зарим нэгэн хуули буса, харша ябадал хэжэ, зоний һанаан бодол соо үлэдэг. Тингэбэ яабашье һайн юумэни олоор, бэхээр үлэдэгын һайшаамаар.

Хэжэнгын уужам талаһаа буряад зоний урдаа хараха, түрэл арадаа суурхуулаха хүбүүд, басагад олоор гараһан гэжэ олондо мэдэжэ. Тэдэнэй дунда маанадай мүнхэ дурасхаалда үлэхэн Баудоржи Базарович Ямполовай түрэхөөр 80 жэлэй ой энэ жэл тэмдэглэгдэжэ байна.

1916 оной сентябриин 14-дэ уужам Хэжэнгын Булаг нотагта Дэмит ба Ямпил Базаровуудай бүлэдэ ерээдүйн Буряадай элитэ композитор Баудоржи Базарович Ямполов түрэхэн юм.

Хөөрүү хүнэй хэлэбэл, нүдөө нээхэхэнь тойроод ходоодо хүгжэм аялга эдэлдэг байгаа. Урданай буряад арадай дуунууд хүбүүнэй ухаан бодол соо бүхөөр орожо, хожом хүгжэм зохёохо түрүүшын алхамуудтань ехэ нүлөө үзүүлэн юм.

Багадаа Бау хүбүүн Хэжэнгын дасанай ламанарай ном уншахадань, дуратай шагнаха. Хубараг болоогүйшье һаа, бүхэли үдэртөө тэндэ үнгэргэдэг байгаа.

Мүн үргэн уужам талаар саргаан хонидоо бэлшээжэ ябахандаа, ирагуу һайхан буряад аялгана татажа, оршон тойрогхи байгаалитаяа сэдхэл бдолоороо нэгэдэжэ, түрэл нотагаа магтан дуулахыень нотагайнь зон оло дахин шагнадаг хэн.

Һургуулида ороходонь, тэрэнэй багша, тийхэдэ залуу Х.Н.Намсараев тэрэнэй ухаан бодолой хүгжэлтэдэ ехэхэн нүлөө оруулаа хэн гэжэ

композитор өөрөө тоолодог байгаа.

Хамтын ажалдашье залуу хүбүүн тон эдэбхитэйгээр хабаададаг, колхозой залуучуулые суглуулаад, хатар, наада, еохор, дуунуудые дуулажа, нотагайнгаа ажалша зонийе хужарлууддаг хэн.

Энэ үедэ бэлигтэй ород хүгжэмшэн П.М.Берлинский Буряад ороноор аяншалжа ябахандаа, Асагадай дасан соо Дандар Аюшеевые, Хориин колхозой залуушуулай уран һайханай бүлэг сооһоо Бау Ямполов хоёрой бэлиг шадабаригайе элирүүлжэ, саашадаа хүгжэлтэдэнь сэглэшгүй ехэ туһа хүргөө гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

1931 ондо урдань байгуулагданан искусствын студиин бааза дээрэ искусствын техникум (хожом хүгжэмэй театральна училищи) нээгдээ хэн. Тэндэ бэлигтэй ород хүгжэмшэд, багшанар П.М. Берлинский, В.Д.Обыденная болон бусад ажалладаг байгаа. 1932 ондо тэрэ техникумдэ Бау Ямполов, Дандар Аюшеев, жэлээр һүүлдэ Жигжит Батуев гурбан ороо.

Тэрэ саг хүгжэлтын талаар буряад соёл болон искусствын нилээд үндэр шатада гаража байһан үе. Эгээл энэ долгин дээрэ тудалданан, һүбэлгэн ухаатай, һонор шэхэтэй, уужам сэдхэлтэй залуу хүбүүн техникумдэ һурахадаа, багшанарай заабари һургаалые ябууд дундаа ухаандаа хадужа, Н.Н.Тихоновэй хүтэлбэри доро скрипкын класс дүүргэхэн байна. 3-дахи курс да һуража байхадаа, Буряадай радиогой симфоническа ансамбльда наададаг хэн. Багшанарайцэ тэмдэглэхээр, Бау Ямполов скрипкэ дээрэ наадаа һаа, саашадаа дилээд ехэ амжалта туйлахаар байгаа. Теэд хүгжэм зохёохо хүсэлынь үшөөшье дээрэ байшоо. Энэ талаар тэрэнэй түрүүшын туршадганууд хадаа буряад арадай дуунуудые найруулга болоно.

буряад хүгжэмшэд, үндэһэн арадайнгаа хүгжэм, соёл хүгжөөхэ, зохёохо ёһотойт. Энэ хэрэгтэнэй бидэ шадал соогоо туһалхабди". Эдэ үгнүүдые сэдхэхэдэ хадужа абанан Бау Ямполов өөрын онсо буряад маягтай хүгжэм зохёохо гэхэн эрмэлзэдэ абтанан байна.

Техникум дүүргэхэнэй һүүлдэ богонихон саг соо Буряадай радиогой хүгжэмэй редактораар ажаллаһан намтартай.

1937 ондо Свердловскын М.В.Мусоргскийн нэрэмжэтэ консерваторийн композиторска таһагай композицийн класста ороһон юм. Тэрэнэй багша профессор М.П.Фролов ("Энхэ булад баатар" гэхэн Буряадай түрүүшын оперые зохёогшо) зохёохы заманын эхиндэ тон ехэ нүлөө оруулаа гэхэдэ, буруу болохогүй.

"М.П.Фролов хатуу, сэхэ һанаатай багша хэн. Түрүүшын курсһаа оюутан бүхэнэй өөрын онсо талануудые элирүүлхые оролдодог байгаа", - гэжэ Б.Ямполов өөрөө хэлэдэг хэн. Тэрэнэй ажалтай таһаг соо М.П.Фроловой портредэй ходоодо үлгөөтэй байдагые олон зон хараа ёһотой.

Консерваторидо һуража байхадаа, "Үбэлэй харгы", "Ботогол", "Хэжэнгэ" гэхэн урданай буряад дуунуудые найруулан, симфоническа сюитэнүүдые бэшээ. Мүн Цэдэн Галсановтай суг ажаллажа, "Сэлэнгын эрье дээрэ", "Түрүүшын уулзага", "Дуратайб шамдаа" гэхэн һаһатайшуулай мүнөөшье дууладаг романснуудые зохёон юм. Зохёохын хажуугаар Бах, Скрябин, Шопен болон бусадэй зохёолнуудые наададаг хэн.

1938 ондо Буряадай искусствын түрүүшын декада Москвада болохонь гэхэн мэдээсэл бүхы Буряад ороноор тараһан байна.

Үргэн дэлисэтэй бэлэдхэл эхилжэ, Бау Ямполовше тэрэндэ өөрынгөө хубитые

үндэр сэглэлтэнүүдые үгэхэһөө гадна Р.Глиэр, А.Хачатурян, В.Мурадели гэгшэд амаршалгын бэшэгүүдые эльгэжэ, залуу хүгжэмшэниие нилээд урмашууһан байха. Б.Ямполовта "Хүндэлэлэй Тэмдэг" орден зүүлэгдээ.

Иймэ үндэр сэглэлтэдэ хүртэхэн залуу хүгжэмшэн үшөө эхээр урмашажа, дали урһандал хүгжэм зохёолгын орёл өөдэ хиидэн гараха хүсэлыень аюулта дайн һамаргаагаа. Энэ хүндэ сагай ерэхэдэ, Бау Ямполов хүгжэмэй инструментүүдые буу жадаар нэлгэжэ, арад зонтоёо хамта дайсанай урдаһаа бодолсоо. Эрхүүдэ байрлаһан Черниговскэ сэргэй-инженернэ училицида сапёрна хэрэгтэ һураад, ахалагша лейтенант Б.Ямполов дайнай эгээл халуун фронтнуудай нэгэн болохо Ленинград шадарай фронтдо тулалданан юм. Б.Ямполовай сапёрной аюултай мэргэжэл шэлэхэниинь гайхалтай бэшэ. Хүгжэмшэ хүн ямаршье инструмент, зэбсэг, хэргэсэлые тон наринаар утаһыень таһалхагүй гэжэ оролдожо ябадаг ха юм.

Советскэ Союзай Герой Ж.Е.Тулаевта зориулагданан Г.Цыренжаповай "Снайпер" гэхэн пьесэдэ хүгжэм бэшээ, мүн "Москва тухай", "Ленинград", "Сталинград" гэхэн зохёолнуудые богонихон саг соо найруулжа бүтэхэн байна.

50-яад онуудай эхээр тэрэнэй зохёон "Сэсэгтэ тала" сюитэ ба "Агуу гоохон Ангар дүүхэй" гэхэн түрүүшын балет мүнөөшье болотор удха шанараа алдаагүй.

Буряадай искусствын 2-дохи декадада зохёолнуудыень харахаяа эхэн үдэр дүүрэн зал зон суглардаг хэн. Мүн Монреаль хотодо үнгэргэгдэхэн бүхэдэлхэй "ЭКСПО-67" гэхэн выставкэдэ Буряадай оперо болон балетдэ театрай сойстнууд Лариса Сахьянова Пётр Абашеев хоёр хэһэгүүдые харууһан юм.

болохоор, теэд ямаршье онд хүгжэмтэй һамархагүйш".

Тэрэнэй зохёохы замна 50 гаран жэл соо үргэлжэлэ. Энэ болзор соо 400 гаран зохёол, тэдэнэй тоодо 7 опер, 3 балет, 10 гаран вокально-симфоническа, 30 гаран симфоническа партитуруудые, арбаад камер пьесэнүүдые, 100 гаран дуунууды бэшэхэн юм.

Буряадай мэргэжэлтэ хүжэмэй түүхэдэ Б.Б.Ямполов үндэр һуури эзэлнэ. "Арад зогсоо" гүйсэхэдгэд миний зохёол ажалыемни хүлээжэ байр зохёолнуудни тэдэндэ хэрэгтэ үрһэн бодол ажалдани тон урмашуулга боложо үгэдэг хэн - гэжэ Б.Ямполов нэгэтэ гэдэ хэлэхэн байха. Тэрэн зохёолнууд Москва, Львов, Симферополь, Николаев, Казань, Челябинск, Барнахотонхуудта найруулагда табигдаһан юм. Ажалай үрэ дүн болоһон Ленин Хүндэлэлэй Тэмдэг, "Арадууд хани барисан" гэхэн ордену олон тоото медальнууд тэрэн үбсүүе шэмэглээ, мүн Буряад ба РСФСР-эй искусствын габыята ажал ибуулагша, СССР-эй, РСФСР-эй болон арад артист гэхэн хүндэтэ нэр зэргэнүүд олгогдоо хэл.

Энэ жэл Б.Б.Ямполов түрэхөөр 80 жэлэйнь республика доторнай үрүнөөр тэмдэглээ. Үндэһэтэй библиотекэ соо "Түрэл орон дууланаб" гэхэн тэрэн зохёохы замда зориулагданан номой выставкэ һахан үнгэргэгдөө. Энэ ойт дашарамдуулан, бэшэшье хэжэ ябуулганууд эмхидхэгдэ.

Олоо ороноор ябааб, хам бүри элдэбын шэди юумэнүүдые тэндэ харааб, та хаанашье яба - сэдхэл зүрхэм түрэл Буряад орондоол шамдаа хэн, - гэжэ Бау Базаров хэлэдэг хэн.

О. Кунинцай ном соол А.ПЕРГЕНОВ оршуул

ПОНЕДЕЛЬНИК

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

21.20 Курьер.
21.30 "Дочь махараджи", 2 с.

19, ЧЕТВЕРГ

КАНАЛ "ОРТ"

07.00 Телеутро.
10.00 Новости.
10.15 "Новая жертва".
11.05 Парижские тайны Эльдара Рязанова.
11.45 Клуб путешественников.
12.30 Мультфильм.
12.35 Смак.
13.00 Новости.
13.10 В эфире ГТРК "Мир".
13.55 "Майор Вихрь", 2 с.
15.10 Мультфильм.
15.20 Брэйн-ринг.
16.00 Новости.
16.15 Пресс-экспресс.
16.20 "Космические спасатели лейтенанта Марша".
16.45 Лего-го.
17.10 Тин-тоник.
17.40 "Карин и ее собака".
18.05 Рок-урок.
18.30 Вокруг света.
19.00 Новости.
19.15 "Новая жертва".
20.10 Час пик.
20.30 Джентльмен-шоу.
21.00 Моя семья.
21.45 Спокойной ночи, малыши!
22.00 Время.
22.45 Комедия "Принцесса Карабу".
00.35 Обоз.
01.25 Новости.
01.45 Пресс-экспресс.

КАНАЛ "РОССИЯ"

08.00 Утренний экспресс.
08.25 По дороге на работу.
08.35 Мир приключений.
09.00 Вести.
09.35 Утренний экспресс-2.
10.05 Ретро-шлягер.
10.30 Дорогая редакция.
10.55 "Санта Барбара".
12.00 За околицей.
12.15 В кадре Арабские Эмираты.
12.30 В рабочий полдень.
13.00 Вести.
13.20 Х/ф "Остров погибших кораблей", 1 с.
14.30 Якутия: вчера и сегодня.
14.40 Деловая Россия.
15.05 Иванов, Петров, Сидоров...
15.50 Месяцеслов.
16.00 Вести.
16.20 Магазин недвижимости.
БУРЯТСКОЕ ТВ
16.25 Программа мультфильмов.
17.05 "Династия", 140 с.
17.55 Дела деревенские.
18.20 В Народном Хурале РБ. Разрабатываем законопроект "О развитии системы дополнительного пенсионного обеспечения в РБ".
18.50 Байгал.
19.05 Курьер.
19.20 К 60-летию драматурга Михаила Батоина.
19.50 Санитарный вестник.
20.05 Актуальное интервью. С.А. Тимин, председатель рескома профсоюзов РБ, делегат III съезда независимых профсоюзов России.
20.35 Байгал.
20.50 Курьер-2.
КАНАЛ "РОССИЯ"
21.00 Вести.
21.25 "Санта Барбара".
22.25 Кто во что горазд.
22.40 Не спи и смотри.
23.05 Юрий Никулин в х/ф "20 дней без войны".
01.00 Вести.

"АРИГ УС"

16.00 "Кругосветное путешествие Вилли", 10 с.
16.30 Нон-стоп лист.
16.35 "Готовы или нет?", 12 с.
17.05 Аптека.
17.15 Благая весть.
17.45 Вы - очевидец.
18.15 "Ну, погоди!" (7, 8 вып.).
18.30 "Антонелла".
19.15 Музыкальный подарок.
19.30 Ток-шоу "Профессия".

18.00 Кинотеатр юного зрителя: "Голубое дерево", 24 с.
18.50 Телегазета.
19.00 Сегодня (Новости НТВ).
19.15 Анонс. Муз. поздравления.
20.00 Русское кино во Франции.
20.45 Телемагазин.
21.00 Итоги.
22.30 Русский детектив: х/ф "Винт".
24.00 Сегодня.
00.35 Спорт. программа "Дистанция 60".

"ОТЪ"

ПРОФИЛАКТИКА

"3 КАНАЛ"

21.00 Мультфильм.
21.20 Курьер.
21.30 Боевик "Убийцы".

17, ВТОРНИК

КАНАЛ "ОРТ"

07.00 Телеутро.
10.00 Новости.
10.15 "Новая жертва".
11.50 Что? Где? Когда?
13.00 Новости.
13.10 В эфире ГТРК "Мир".
13.50 Валерий Золотухин в х/ф "Пакет".
15.00 Брэйн-ринг.
16.00 Новости.
16.15 Пресс-экспресс.
16.20 "Космические спасатели лейтенанта Марша".
16.45 Мультитроллия.
17.10 Волшебный мир.
17.40 "Карин и ее собака".
18.05 До 16 и старше...
18.30 Вокруг света.
19.00 Новости.
19.15 "Новая жертва".
20.10 Час пик.
20.35 Угадай мелодию.
21.00 Тема.
21.45 Спокойной ночи, малыши!
22.00 Время.
22.45 Детектив "По тонкому льду", 1, 2 с.
01.00 Новости.

КАНАЛ "РОССИЯ"

08.00 Утренний экспресс.
08.25 По дороге на работу.
08.35 Мир приключений.
09.00 Вести.
09.25 Мультфильм.
09.40 Утренний экспресс-2.
10.05 Ретро-шлягер.
10.30 Дорогая редакция.
11.00 Д/ф "Знать не можешь доли своей...".
12.00 Шаг из круга.
14.25 Деловая Россия.
14.50 Иванов, Петров, Сидоров...
15.30 Проще простого.
16.00 Вести.
16.20 Прогноз.
16.45 Мультфильм.
16.55 За околицей.
БУРЯТСКОЕ ТВ
17.10 Мультфильм.
17.20 "Династия", 138 с.
18.10 Байгал.
18.25 Курьер.
18.40 На спортивной орбите.
19.05 Пульс.
19.30 "Ракурс" представляет...
19.50 Отчет депутатов НХ в Еравнинском районе.
20.10 Дела деревенские.
20.35 Байгал.
20.50 Курьер-2.

КАНАЛ "РОССИЯ"

21.00 Вести.
21.25 "Санта Барбара".
22.30 Международный турнир по хоккею. Приз "Известий". Сб. Финляндии - сб. России.
00.25 "На коне". Телелотерея.
01.00 Вести.
01.30 Товары - почтой.
01.40 Кто во что горазд.
01.55 Горячая десятка.

"АРИГ УС"

16.00 "Кругосветное путешествие Вилли", 8 с.

16.30 Нон-стоп лист.
16.35 "Готовы или нет?", 10 с.
17.05 Аптека.
17.15 Благая весть.
17.45 Нью-Йорк, Нью-Йорк.
18.15 "Ну, погоди!" (3, 4 вып.).
18.30 "Антонелла".
19.15 Музыкальный подарок.
19.30 Ток-шоу "Акулы пера": Юла, Джими Джи и Мистер Босс.
20.30 "Новая волна", 41 с.
21.15 Нон-стоп лист.
21.20 Мы и налоги.
21.35 Катастрофы недели.
22.05 6 новостей.
22.10 Х/ф "Ночь вопросов".
23.55 Диск-канал.
00.35 Дорожный патруль.

"ТИВИКОМ"

10.00 Анонс. Герой дня.
10.30 Премьера телесериала.
11.00 Сегодня утром.
15.00 Колин Серро в х/ф "Ромуальд и Жюльетт".
17.00 Сегодня днем.
18.00 Кинотеатр юного зрителя: "Голубое дерево", 25 с.
19.00 Сегодня.
19.15 Анонс. Муз. поздравления.
19.45 Телемагазин.
20.00 Час сериала: "Госпожа следователь", 2 с.
20.50 Телегазета.
21.00 Сегодня.
21.30 Футбольный клуб.
22.00 Мир кино: "Авария" (Германия).
23.45 Доктор Угол.
24.00 Сегодня.
00.35 Дистанция 60.
01.40 Теннис в полночь.

"ОТЪ"

ПРОФИЛАКТИКА

"3 КАНАЛ"

21.00 Мультфильм.
21.20 Курьер.
21.30 Х/ф "Дочь махараджи", 1 с.

18, СРЕДА

КАНАЛ "ОРТ"

07.00 Телеутро.
10.00 Новости.
10.15 "Новая жертва".
11.05 Тема.
11.45 В мире животных.
12.30 Угадай мелодию.
13.00 Новости.
13.10 В эфире ГТРК "Мир".
14.05 Х/ф "Майор Вихрь", 1 с.
15.15 Мультфильм.
15.25 Брэйн-ринг.
16.00 Новости.
16.15 Пресс-экспресс.
16.20 "Космические спасатели лейтенанта Марша".
16.45 Кактус и Ко.
16.55 Домисолька.
17.10 Зов джунглей.
17.40 "Карин и ее собака".
18.05 Тет-а-тет.
18.30 Вокруг света.
19.00 Новости.
19.15 "Новая жертва".
20.10 Час пик.
20.35 Угадай мелодию.
21.00 Парижские тайны Эльдара Рязанова.
21.45 Спокойной ночи, малыши!
22.00 Время.
22.45 Юрий Никулин в х/ф "Самогонщики", "Когда деревья были большими".
01.00 Новости.
01.20 Пресс-экспресс.
01.30 В гостях у Иоганна Штрауса.
02.05 Баскетбол. Отборочный матч чемпионата Европы-97.

КАНАЛ "РОССИЯ"

08.00 Утренний экспресс.
08.25 По дороге на работу.
08.35 Мир приключений.
09.00 Вести.
09.35 Утренний экспресс-2.
10.05 Ретро-шлягер.
10.30 Дорогая редакция.
11.00 "Санта Барбара".
13.00 Вести.

13.20 В рабочий полдень.
13.45 Шаг за шагом.
13.55 Мультфильм.
14.30 Музыка всех поколений.
14.45 Деловая Россия.
15.15 Иванов, Петров, Сидоров...
15.55 Магазин недвижимости.
16.00 Вести.
16.20 Проще простого.

БУРЯТСКОЕ ТВ

16.50 "Династия", 139 с.
17.40 Бамбаахай.
18.10 Байгал.
18.25 Курьер.
18.35 Толи Аюр Аюшеев. "Посвящая своему народу...".
19.05 Качество нашей жизни. Клуб потребителей.
19.30 "Ракурс" представляет...
19.55 Актуальное интервью (прямоэфир). Начальник ГАИ МВД РБ Шангин Н.И.
20.35 Байгал.
20.50 Курьер-2.

КАНАЛ "РОССИЯ"

21.00 Вести.
21.20 "Санта Барбара".
22.25 Международный турнир по хоккею. Сб. России - сб. Чехии.
00.25 Клара Новикова в программе "Бочка меда".
01.00 Вести.
01.35 Год и век Дмитрия Шостаковича.
02.25 Кто во что горазд.

"АРИГ УС"

16.00 "Кругосветное путешествие Вилли", 9 с.
16.30 Нон-стоп лист.
16.35 "Готовы или нет?", 11 с.
17.05 Аптека.
17.15 Благая весть.
17.45 Клуб одиноких сердец.
18.15 "Ну, погоди!" (5, 6 вып.).
18.30 "Антонелла".
19.15 Музыкальный подарок.
19.30 Ток-шоу "Я сама": Дети из пробирики.
20.30 "Новая волна", 42 с.
21.15 Нон-стоп лист.
21.20 Восточный экспресс.
21.35 Те, кто...
22.00 Рецепты от Центер.
22.05 6 новостей.
22.10 Х/ф "Дух мщения" (Ч. Шин).
23.55 Диск-канал.
00.25 Дорожный патруль.

"ТИВИКОМ"

10.00 Анонс. Герой дня.
10.30 Премьера телесериала.
11.00 Сегодня утром.
15.00 Джон Ларрокетт, Кристи Элли в х/ф "Сумасшедший дом".
16.30 "Улица Сезам".
17.00 Сегодня днем.
18.00 Кинотеатр юного зрителя: "Голубое дерево", 26 с.
18.50 Телегазета.
19.00 Сегодня.
19.15 Анонс. Муз. поздравления.
20.00 Час сериала: "Госпожа следователь", 3 с.
20.50 Телегазета.
21.00 Сегодня.
21.30 Во саду ли, в огороде...
22.00 Мир кино: Микеле Плачидо, Джулиано Джемма в х/ф "Человек на коленях".
24.00 Сегодня.
00.35 Дистанция 60.
01.35 Шахматы.
01.40 Меломания: "Пол Маккартни. Концерт в Новом Свете", часть 1.

"ОТЪ"

6.30 Теледом. Реклама.
7.20 Суурьян.
7.30 И свеча бы не угасла.
18.00 М/ф "Чудеса".
18.10 Архитектура Эрмитажа.
18.40 Легенда Чукотки.
18.50 Блиц-club.
19.30 Клип-презент. Реклама.
20.00 Двадцать ноль-ноль.
20.30 Реклама.
20.35 Сказка на ночь.

"3 КАНАЛ"

21.00 Мультфильм.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

21, СУББОТА

таможенник.
20.30 "Новая волна", 43 с.
21.15 Нон-стоп лист.
21.20 Алло.
22.05 6 новостей.
22.10 X/ф "Мой дядя Бенджамен".
23.45 Диск-канал.
00.25 Дорожный патруль.

"ТИВИКОМ"

10.00 Анонс. Герой дня.
10.30 Премьера телесериала.
11.00 Сегодня утром.
15.00 Даниель Желен, ЖанМаре, Жан Габен в х/ф "Наполеон" (фильм 1).
16.30 "Улица Сезам".
17.00 Сегодня днем.
18.00 Кинотеатр юного зрителя: "Голубое дерево", 27 с.
18.50 Телегазета.
19.00 Сегодня.
19.15 Анонс. Муз. поздравления.
20.00 Час сериала: "Госпожа следователь", 4 с.
20.50 Телегазета.
21.00 Сейчас.
21.30 Радар-спорт.
22.00 Мир кино: Бернар Жиродо, Жерар Ланвен в х/ф "Специалисты" (Франция).
23.40 Русский альбом: группа "Чайф".
24.00 Сегодня.
00.35 Дистанция 60.
01.35 Кафе "Обломов".

"ОТБ"

6.30 Теледом. Реклама.
7.20 Суурьян.
7.30 Подлеморье.
18.00 М/ф "Ограбление по..."
18.20 Д/ф "Япония".
18.45 Скульптура Эрмитажа.
19.15 Живая пустыня.
19.30 Клип-презент. Реклама.
20.00 Двадцать ноль-ноль.
20.30 Реклама.
20.35 Сказка на ночь.

"З КАНАЛ"

21.00 Курьер.
21.10 Н. Римский-Корсаков. Опера "Садко" в постановке Мариинского театра г. Санкт-Петербурга (1 отделение).

20, ПЯТНИЦА

КАНАЛ "ОРТ"

07.00 Телеутро.
10.00 Новости.
10.15 "Новая жертва".
11.10 Моя семья.
11.50 Пока все дома.
12.25 Играй, гармонь любимая!
13.00 Новости.
13.10 В эфире ГТРК "Мир".
13.55 "Майор Вихрь", 3 с.
15.20 Брэйв-ринг.
16.00 Новости.
16.15 Пресс-экспресс.
16.20 "Космические спасатели лейтенанта Марша".
16.45 Не зевай!
17.20 Фильм-сказка "После дождика, в четверг..."
18.30 Вокруг света.
19.00 Новости.
19.15 "Новая жертва".
20.15 Человек и закон.
20.45 Поле чудес.
21.45 Спокойной ночи, малыши!
22.00 Время.
22.45 Коломбо в детективе "Ставка больше, чем смерть".
00.35 Взгляд.
01.20 Новости.
01.40 Боевик "Правосудие закоулков".
03.15 Пресс-экспресс.

КАНАЛ "РОССИЯ"

08.00 Утренний экспресс.
08.25 По дороге на работу.
08.35 Мир приключений.
09.00 Вести.
09.35 Утренний экспресс-2.
10.05 Ретро-шлягер.
10.30 Дорогая редакция.
10.55 "Санта Барбара".
11.50 Товары - почтой.
12.00 За околицей.
12.30 В рабочий полдень.
13.00 Вести.
13.20 "Остров погибших кораб-

лей", 2 с.
14.45 Деловая Россия.
15.15 Иванов, Петров, Сидоров...

БУРЯТСКОЕ ТВ

15.55 "Династия", 141 с.
16.40 Живем на своей земле.
17.10 Службе федеральной безопасности - 79 лет.
17.30 Панорама Бурятии.
18.15 Курьер.
18.25 КДню энергетика. Примите поздравления...
19.05 Буряад орон.
19.50 Курьер-2.
20.00 МТК-регион (выпуск 5-й).

КАНАЛ "РОССИЯ"

21.00 Вести.
21.20 "Санта Барбара".
22.25 Международный турнир по хоккею. Сб. России - сб. Канада.
00.30 Эх, дороги...
01.00 Вести.
01.35 Сериал "Странник".
02.30 Репортер.
02.55 Музыка всех поколений.
03.10 Не спи и смотри.
03.35 Адамово яблоко.

"АРИГ УС"

16.00 "Кругосветное путешествие Вилли", 11 с.
16.30 Нон-стоп лист.
16.35 "Готовы или нет?", 13 с.
17.05 Аптека.
17.15 Благая весть.
17.45 ПРЕМЬЕРА: ОСП-студия.
18.30 "Антонелла".
19.15 Музыкальный подарок.
19.30 Частный случай.
19.45 Ток-шоу "Мое кино".
20.30 "Новая волна", 44 с.
21.15 Нон-стоп лист.
21.20 Восточный экспресс.
21.25 Док. сериал "По следам всемогущих": "Как завоеватели стали богами".
22.05 6 новостей.
22.10 X/ф "Они живы".
23.50 Диск-канал.
00.30 Дорожный патруль.

"ТИВИКОМ"

10.00 Анонс. Герой дня.
10.30 Премьера телесериала.
11.00 Сегодня утром.
15.00 X/ф "Наполеон" (фильм 2).
16.30 "Улица Сезам".
17.00 Сегодня.
18.00 Кинотеатр юного зрителя: "Голубое дерево", 28 с.
18.50 Телегазета.
19.00 Сегодня.
19.15 Анонс. Муз. поздравления.
20.00 Час сериала: "Госпожа следователь", 5 с.
20.50 Телегазета.
21.00 Сегодня.
21.30 Суперзвезды остросюжетных фильмов.
22.00 Мир кино: Билли Зейн, Кристи Минтер в х/ф "Хищный огонь" (США).
23.40 Русский альбом: группа "Мегаполис".
24.00 Сегодня.
00.35 Дистанция 60.
01.35 Кино не для всех: "Китайская рулетка" (Германия, Франция).

"ОТБ"

6.30 Теледом.
7.20 Суурьян.
7.30 Лица знакомые и незнакомые.
18.00 М/ф "Ловцы жемчуга".
18.15 Д/ф "Жизнь прекрасна".
18.40 Живопись Эрмитажа.
19.10 Загадка Цусимы.
19.30 Клип-презент.
20.00 Двадцать ноль-ноль.
20.20 Реклама.
20.25 Наедине со всеми (прямой эфир).

"З КАНАЛ"

21.00 Мультфильм.
21.20 Курьер.
21.30 Опера "Садко" (2 отделение).

КАНАЛ "ОРТ"

08.45 Ирина Купченко в х/ф "Чужие письма".
10.20 Мультфильм.
10.45 Домашняя библиотека.
11.00 Новости.
11.10 Слово пастыря.
11.30 Не зевай!
12.00 Утренняя почта.
12.35 Смак.
13.00 Возвращение Третьяковки.
13.25 X/ф "Повесть о чекисте".
15.00 Провинциальные истории.
15.30 Под знаком "Пи".
16.00 Новости.
16.20 "Союзмультфильм" представляет...
17.10 Ералаш.
17.45 Окно в Европу.
18.15 Колесо истории.
19.00 Новости.
19.25 В мире животных.
20.05 Золотая серия: комедия "Его звали Роберт".
21.45 Спокойной ночи, малыши!
22.00 Время.
22.40 Что? Где? Когда?
24.00 Каламбур.
00.30 Коллекция 1 канала: х/ф "Изгой".
02.05 Пресс-экспресс.

КАНАЛ "РОССИЯ"

09.00 Вести.
09.25 Лукоморье.
09.50 Мультфильм.
10.30 Мир приключений.
10.55 По нашим письмам.
11.20 Книжная лавка.
11.35 Мультфильм.
11.45 Здоровье.
12.00 Вести в 11.
12.15 Вертикаль.
12.40 Доброе утро!
13.10 21-й кабинет.
13.40 Анонимные собеседники.
14.05 Сад культуры.
14.30 Проще простого.
15.00 Ничего, кроме...
15.15 Де-факто.
15.40 Концертная программа.
16.20 Своя игра.
16.50 Мультфильм.
17.00 Программа "А".

БУРЯТСКОЕ ТВ

17.55 Презентация фонда Валентины Цыдыповой "Поддержим молодые дарования".

КАНАЛ "РОССИЯ"

20.55 "Битлз". Великая четверка", 3 с.
21.50 Мультфильм.
22.00 Международный турнир по хоккею. Сб. России - сб. Швеции.
00.25 На пороге века.
01.00 Вести.
01.30 X/ф "Невеста в черном" (США).

"АРИГ УС"

09.00 Диск-канал.
09.50 Цептер-клуб.
10.05 Сериал о природе "Экспедиция глубинного поиска", 3 с.
11.00 Нон-стоп лист.
11.05 Мультсериал "Том и Джерри".
12.00 Это мы не проходили...
12.25 Детский сеанс: "Флиппер-2".
13.10 X/ф "Моя морячка".
14.30 Музыка кино.
14.40 Нон-стоп лист.
14.45 X/ф "Жестокий романс", 1 с.
16.05 М/ф "Винни-Пух".
16.15 Сатирический журнал "Фитиль".
16.30 Шоу Бенни Хилла.
17.00 Благая весть.
17.30 Сериал "Вавилон-5", 32, 33 с.
19.00 Музыкальный подарок.
19.15 Ток-шоу "Сделай шаг".
20.05 "Новая волна", 45 с.
20.50 Нон-стоп лист.
20.55 Сериал "Кобра" (4, 5 с.).
22.35 Те, кто...
23.00 X/ф "Кулак ярости".

"ТИВИКОМ"

9.00 Анонс. Большое времячко.
10.45 Утренний сеанс: Надежда Румянцева, Николай Рыбников в х/ф "Девчата".
12.30 "Тарзан".
13.00 Сегодня.
15.00 Кинотеатр юного зрителя: Рина Зеленая, Сергей Филиппов в х/ф "Иностранка".
16.10 Программа для подростков "От винта".
16.30 Пойми меня.
17.00 Сегодня.
18.00 Школьное ТВ.
19.00 Анонс. Муз. поздравления.
19.50 Телегазета.
20.00 "ТИВИКОМ" представляет "АВТОЭКСПРЕСС".
20.30 Панорама.
21.00 Сегодня.
21.30 Футбольный клуб.
22.00 Книжный магазин.
22.30 Великая иллюзия: "Большое путешествие в Голливуд".
23.00 Премьера телесериала "Бесстрашные", 4 с.
24.00 Сегодня.
00.35 Человек в маске.
01.20 НХЛ: "Чикаго Блэк Хокс" - "Флорида Пантерс".

"ОТБ"

9.00 М/ф "Приключение в великой долине".
10.15 Реклама. X/ф "Сказка, рассказанная ночью".
11.35 Блок Нот.
11.50 Реклама. X/ф "Альпийская баллада".
13.25 Слово о Тургеневе.
13.45 Реклама. X/ф "Веселые лепреконы".
15.15 Астрология любви.
15.40 Реклама. X/ф "Самолетом, поездом и автомобилем".
17.15 Клип-презент.
20.00 М/ф для взрослых "Клиника".
20.15 Реклама. X/ф "Детишкам на молочишко".
22.05 Д/ф "Море изнутри".
22.30 Реклама. X/ф "Белый тигр".

"З КАНАЛ"

18.00 Мультфильм.
18.10 X/ф "Затерянный в Сибири".

22, ВОСКРЕСЕНЬЕ

КАНАЛ "ОРТ"

09.00 Вера Васильева в х/ф "Чук и Гек".
09.50 Ералаш.
11.00 Новости.
11.15 Непутевые заметки.
11.30 Пока все дома.
12.10 Утренняя звезда.
13.00 Служу России!
13.30 Играй, гармонь любимая!
14.00 Очевидное-невероятное.
14.30 Подводная одиссея команды Кусто.
15.20 Смехопанорама.
16.00 Новости.
16.20 Приглашение к музыке.
16.55 Клуб путешественников.
17.40 Мультфейерверк.
18.25 Один на один.
19.00 Евгений Миронов в х/ф "Мусульманин".
21.00 Время.
21.55 Ника-96. Итоги кинематографического года.
01.20 Новости.
01.40 Комедия "В ожидании лучшего".

КАНАЛ "РОССИЯ"

09.00 Мультфильм.
09.30 Российское бюро путешествий.
10.00 Лотто-миллион.
10.15 Присяга.
10.45 Устами младенца.
11.15 Утренняя звезда.
12.00 Вести в 11.
12.15 Парламентская неделя.
13.05 Человек на земле.
13.30 Книжная лавка.
13.55 Телетеатр.

14.20 Проще простого.
14.50 Ничего, кроме...
15.05 Караоке по-русски.
15.35 Футбол без границ.
16.05 У всех на устах.
16.20 Богема.
17.15 У Ксюши.
17.50 Звезды балетного ко-
са.
19.00 Вести.
19.25 Волшебный мир Дис-
20.25 "Битлз". Вели-
четверка", 4 с.
21.25 Царская ложа.
22.00 Зеркало.
22.55 Русское лото.
23.35 X/ф "Любимая жена
механика Гаврилова".
01.05 Репортаж ни о чем.
01.20 К-2 представляет.

"АРИГ УС"

09.00 Диск-канал.
09.35 Мультсериал "Омер".
10.05 Детский сеанс: "Золушка".
11.30 Шоу "Пальчики оближе-
12.05 Назло рекордам.
12.30 "Экспедиция глубин-
пбиска", 4 с.
13.15 Нон-стоп лист.
13.20 X/ф "Доктор Калюж-
(А.Райкин).
14.45 М/ф "Винни-Пух иде-
гости".
14.55 Нон-стоп лист.
15.00 От форте до пьяно.
15.30 "Жестокий романс", 2
16.45 Частный случай.
17.00 Благая весть.
17.30 Шоу Бенни Хилла.
18.00 "Вавилон-5", 34 с.
18.45 Клуб всемирного юмор-
19.15 Музыкальный подарок.
19.30 X/ф "Опасный возвра-
(А.Фрейдлих, Ю.Будрайт-
21.00 Нон-стоп лист.
21.05 "Кобра", 6 с.
21.55 Жизнь - игра.
22.10 X/ф "Заточенный в ка-
ре".
23.30 Теледискотека "Пар-
ная зона".

"ТИВИКОМ"

9.00 Анонс. Мультсериал "Чел-
век-паук".
9.30 Дог-шоу.
10.00 Намедни.
10.45 Куклы.
11.00 Телесериал "Просто э-
да", 4 с.
11.30 100 к 1.
12.00 Детям и взрослым
"Пострелята".
12.20 Телегазета.
12.30 "Тарзан".
13.00 Сегодня.
15.00 Мир приключений и ф-
тастики: х/ф "День ангела".
16.10 От винта.
16.30 Пойми меня.
17.00 Сегодня.
18.00 Школьное ТВ.
19.00 Анонс. Муз. поздравления.
19.50 Телегазета.
20.00 Дикая природа: волки
Тимоти Далтоном.
21.00 Сегодня.
22.00 Ключи от форты Байяр.
23.30 "Криминальная Росси-
(фильм 10).
24.00 Сегодня.
00.35 Премия "Оскар": Даст-
Хоффман в х/ф "Выпускник"

"ОТБ"

9.00 М/ф "Дикие лебеди".
10.00 Звездный дождь.
10.45 Реклама. X/ф "Раз, дв-
горе - не беда!".
12.15 Кройка и шитье.
12.30 Уроки русского языка (ур-
13-й).
12.55 Реклама. X/ф "Стран-
мужчины Семеновы Ека-
рины".
15.20 Д/ф "В доме Достоевского
15.40 Реклама. X/ф "Помни
свое".
17.25 Клип-презент.
*20.00 М/ф для взрослых "Ис-
рия одного преступления".
20.20 Реклама. X/ф "Свой сре-
чужих, чужой среди своих".
22.00 Реклама.
22.10 X/ф "Моя семья".

"З КАНАЛ"

18.00 Мультфильм
18.10 X/ф "Свадьба с приданы-

УЛЗЫТУЕВАЙ НАЙНДЭР

Улзытуевай түрээхөр 60 ойн баяртай баярдуулан, эрдэмт-практическа конференци Ундэһэтэнэй номой конференц-зал соо 5-да болоо. БИОН-БГУ-гай эрдэмтэд, профессор, багшанар, уран зохиолч, журналистууд, үйлдэгчид, оюутад тэрэ хуралдаанда хамраг байла.

Уран зохиолшодой правленийн эрдэмтэ М.К.Миткинов, профессор Б.С.Дугаров тэрэ үгэ хэлээд, тус конференци нээбэ. Буряад Республикын соёлой министр Цыренова оролто үгэ хэлээ, поэдэй зохиолнуудые

бэшгэй эрдэмтэ Е.Е.Балданмаксарова дэлгэрэнгы элдхэл хээ. Поэт Б.Н.Жанчипов Дондок нүхэр тухайдаа дулааханаар дурдан хөөрөөд, өөртөө үндэр эрилтэ табидог байһан ахатанайнгаа жэшээгээр шүлэгэйнгөө мур бүхэниие яб байса мүлидэг байхые залуу зохиолшодые урыалба.

БИОН-ой залуу эрдэмтэ М.К.Миткинов поэдэй шүлэгы хулеэгдээгүй хонинор, буддын шажанай философиин хярада хүргэн сэргэһэн һанамжануудаа хэлэжэ,

хүнүүдые баярлуулһан байна. БГУ-гай профессор, хэлэ бэшгэй эрдэмтэ доктор Ш.Н.Р.Цыденжанов, Россин Федерациин искусствын габьяата ажал ябуулагша. Буряад Республикын Композиторнуудай холбооны правленийн түрүүлэгшэ Б.О.Цырендашиев, хэлэ бэшгэй эрдэмтэ доктор В.Б.Махатов, 1996 ондо БГУ дүүргээд, тэндээ багшалдаг Б.Д.Цырен-

дүрэхэлээр, поэдэй түрээхөр 60 жэлэй ойдо зориулһан найндэрэй үдэшэ оперо, баледэй театрай ордон соо болобо. СССР-эй арадай артистууд Д.Дашиев, К.Базарсадаев, Россин Федерациин габьяата артистууд Д.Сангажпова, Л.Дугарова, Б.Бороев, Буряад Республикын габьяата артистууд С.Бунеева, Т.Шойдагбаева болон бусад Д.Улзытуевай үгэ дээрэ зохиогдоһон дуунуудые дуулаа, поэдэй шүлэгүүдые уран гоёор уншаа.

Доржиева, "Гэсэрые" шрижэлһэн мэдээжэ эрдэмтэн, хэлэ бэшгэй эрдэмтэ доктор А.И.Уланов болон бусад олон нүхэд конференциин хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадажа, үгэ хэлэжэ, һанамжа, дурдахалнуудаа мэдүүлһэн байна.

Гурбан час үлүүтэй, саг соо үнгэрһэн энэ конференци угаа һонёор үнгэрөө, хэншые шалаагүй, эсээгүй гэжэ тэмдэглэхэ шухала. Энэ юу гэршлэнэб гэхэдэ, оюун бэлигтэ поэдэймнай зохиолнууд хүнэй зүрхэ сэдхэхэдэ тон дүтэ байна бшуу.

Хэжэнгын хүүгэдэй туршалгын театрай эдир артистнарай асарһан (Д.Улзытуевай шүлэгүүдээр найруулагдаһан) зүжэгһөө томохон хэнг харуулагдажа, нэрьмээ халуун алыга ташалгаар уртагдаа.

Д.Улзытуевай ойн баярай найндэр Улаан-Үдэдэ һайн үнгэрөө.

Ц.ЦЫРЕНОВА.

Сэхыень хэлэхэдэ, Дондок Улзытуев дэлхэйн томо-томо элитэ зохиолшодтой нэгэ зэргэдэ табигдаха зэргэтэй гэжэ хуралдаан дээрэ олон хүн тэмдэглээ. Тэрэ тон зүб. Буряад арад элитэ поэдтэй байгаа гэшэ!

Тэрэл үдэртөө эрдэмтэ практическа конференциин

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Буряадай Ундэһэтэнэй номой сангай конференц-зал соо; хэлэ бэшгэй эрдэмтэ доктор, БГУ-гай профессор Ш.Н.Р.Цыденжанов конференци дээрэ үгэ хэлэжэ байна; поэдэй һамган В.А.Улзытуева Амарсана хүбүүнтээ Улаан-Үдын Геологическа гудамжаар (24-дэхи гэр) ажаһууһан гэртэнь дурасхаалай самбар хадалгын үедэ.

Р.Н.БАЗАРОВАЙ фото-зурагууд.

Агууехэ полководецуудай 100 жэлэй ой

ХЭТЭДЭЭ БИДЭНЭЙ ДУНДА

Николай Бестужевай нэрэмжэтэ ород драмын театр. Энэ үдэшэлэн орден, медальнуудаа яларуулһан дайнай, ажалай ветеранууд театр соо багтажа ядатаргаа сугларба. Улаан-Үдын гарнизонной духовой оркестр угтамжын хүгжэм зэдэлүүлжэ, үндэр наһатайшуулаа баясуулна.

- Мүнөөдэр бидэнэр түби дэлхэйн арадуудай дунда алдар солодо хүртэһэн Совет маршалнуудай түрээхөр 100 жэлэй ойдо зориулһан баярай үдэшэ үнгэргэхээс сугларба гэшээбди, - гээд дайнай, ажалай ветерануудай республикын соведэй түрүүлэгшэ М-Ж.Ц.Гармаев хэлээд, хотын олонийтын ветерануудай түлөөлэгшэдэй үдэшэ нээбэ... Хүгжэм һүр жабхалантайгаар зэдэлжэ, Улаан-Үдын гарнизонной частьнуудай тугууд оруулагдана.

- Хүндэтэ нүхэд, хүндэтэ ветеранууд! Байгша ондо тэмдэглэгдэжэ байгаа Агууехэ полководецуудай мүнделһөөр 100 жэлэй ойн баярай найндэрөөр Та бүгэдэниие гарнизонной сэрэгшэдэй зүгһөө амаршалхыемнай зүбшөөгыт! - гээд Улаан-Үдын гарнизонной корпусой командир, генерал-лейтенант В.В.Андреев үгээ эхилнэ. - Бултанай мэдэһээр, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн бидэндэ гайтайхан гасалан асарһан гэшэ. Зүгөөр ехэ дай зүбөөр хүтэлбэрлэхэ ударидагша хэрэгтэй болоо бэлэй. Эндэл Советскэ Союзай генералнуудай нэгэн Г.К.Жуков шадамар бэрхэ стратег, теоретик байһанаа Монголой Арадай Республикын Халхын Голдо японой самурайнуудтай 1939 ондо болоһон дайнда харуулһан байгаа. Тэрэ гэхэхэ уламжалан, дайнай жэлнүүдтэ эрэлхэг зоригтой, ухаан бодолоор баян, айха һүрдэхые мэдэхгүй, зүрхэтэй хүтэлбэрлэгшэ байһыень мэдэнэбди, - гээд Владимир Васильевич элдхэнэ.

Манай республикаһаа 120 мянга гаран сэрэгшэд, командирнууд дүрбэн жэл шахуу саг соо үргэлжэлһэн дайнда хабаадаһан гэшэ. Тиихэдэ ара газарта хэдэн мянган ажалшад унтаха нойргүй, амарха заяагүй хүдэлжэ гараһан байха юм. Эдэ бүгэдэ тухай үдэшэ дээрэ үгэ хэлэһэн дайнай, ажалай ветеранууд бодото баримтануудые дурдан хөөрөө һэн.

... Гражданин дайнай жэлнүүдтэ Улаан Армиин 35-дахи полкын командир ябаһан Константин Рокоссовский тиихэ үедэ ерээдүйн гайхамшагта, сэрэгтэй түгэс бэлдхэлтэй, Советскэ Союзай хоёр удаа Герой, Советскэ Союзай Маршал болохо аза талаантай хүбүүн ургажа ябана гэжэ хэн мэдэхэ бэлэй. Тэрэ холын жэлнүүдтэ К.К.Рокоссовский Буряад орондо зүблэлтэ засаг тогтоолсожо, гүрэнөө дотоодын болон гадаадын дайсаднаа хамгаалалсажа эхилһэн гэе. Тэрэ барон Унгернын бандануудые һамна бута сохиһон байгаа. Удаань Хягта хотодо Кубаниин морин сэрэгтэй 5-дахи дивизиин 3-дахи бригадые толгойлоо. КВЖД-дэ болоһон дайнда хабаадаа. Харин Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ хэдэн фронтнуудай сэрэгшэдые хүтэлбэрлэжэ, Илалтын үдэрые мандуулалсаһан габьяатай алдар сууда гараһан хүбүүгээ хоёр нюдөөрөө хараһан манай республикын дайнай ветеранууд онсолон тэмдэглэдэг, хөөрэдэгшые ааб даа.

Дайнай, ажалай ветеранууд К.С.Соколов, А.З.Шишов, К.В.Кузнецов болон бусад үдэшэ дээрэ үгэ хэлэхэдэ, эдэ бүгэдэ тухай тобоймо баримтануудые дурдажа байгаад хөөрөжэ үгэхэдөө, сугларагшадта һайшаагдаа.

Удаань ород драмын театрай, мүн СГПТУ-гай оюутадай хүсөөр алдарта полководецуудта зориулагдаһан ойн баярай концерт наадан дэлгэгдээ.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

25 ЖЭЛ ҮНГЭРӨӨД...

Улзытуевай хүлөөгүй нотог манай байкада хомор даа. Энэ нотог дайдай тухайгаа үгэ, али дуу зохиодоог, тэж бэшэдэг байгаа бшуу. Шыше бага Эхэ орон гэхэ гү, али тоонто бэлшээр, Шэбэртэ, Заган бусад олон булан соо магтан дуулаһан нотуудынь онсо нуури даа.

Шынь абажа харахадаа, Түпхэн тухай цика, Аха, тэ, Яруунын сэнхир ууд, Ага, Эрхүүгэй дайда-нуудай ажаһуудат эдэ

нотагууд тухай шүлэгүүдыень хэн мэдэхгүйб.

Дондок Улзытуевай зохиолнууд соо Зэдэ онсо нуури эзэлдэг. Зэдэ тухай дурдаһан хүн нангин хада Бүрин-Хааниие заатагүй ханаха байха. Прозо шүлэг хоёрые холижо байгаад бэшэһэн "Бүрин-Хаанай хормойдо" гэжэ нэрлэгдээшэ номынь поэдэй һүүлшын бүтээл байгаа. 75 июуртай энэ ном соогоо Инзагата тухай, тэндэхи хүн зоной ажаһуудал, баатарлиг ажал тухай поэт домоглоо һэн. Тиихэдэ тэндэхи зоной түүхэ тухай, Россин гүрэнэй хилые сахидог байһан хасагууд тухай

хэлээ.

Борьёогой хонишод тухай ямар уран гоёор хөөрөө һэм. Борьёогой хониной тарган мяхан хаана хаанагүй суурхадаг һэмнай!

Суута хонишон, Социалис Ажалай Герой, Буряадай Габьяата малшан, Россин Федерациин Верховно Соведай депутат байһан Гомбосүрэн Гончиковна Цыремпилова, Буряадай габьяата малшан, Ленинэй, Октябриин Революциин, Ажалай Улаан Тугай орденуудтай, ВДНХ-гай олон тоото медальнуудаар шагнагдаһан Николай

Чойдорович Гомбоев, "Коммунизм" колхозой түрүүшын түрүүлэгшын хүбүүн, зуун эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абадаг Мэлс Доржиев, поэт, Россин Федерациин Уран зохиолшодой холбооной гэшүүн, Сартуул-Гэгээтэйн дасанай шэрээтэ Матвей Рабданович Чойбонов (Данзан-Нима лама) болон бусад олон мэдээжэ хүнүүд Инзагатаһаа ургажа гараһан гэшэ.

Тиигээд Д.А.Улзытуевай түрээхөр 60 жэлэй ойдо зориулһан хэмжээ ябуулгын Инзагатада болоходо, Улаан-Үдэһөө Буряадай гүрэнэй филармониин артистууд М.Емельянов, Д.Ринчинова, оперо, баледэй театрай дуушан Т.Шойдагбаева гэгшэд айлашад

боложо буугаа. 25 жэл үнгэрһэн хойно Дондок Улзытуевай "Бүрин-Хаанай хормойдо" гэхэн номой геройнуудтай тон хонин уулзала болоо даа.

Буряадай бэлигтэ поэт Дондок Улзытуевай ойн баяр ёһолодо хабаадажа, тэрэнэй жасада мунгэ оруулхаяа мэдүүлһэн Инзагата нотогархидта түрэлхидэйн зүгһөө баяраа мэдүүлнэб.

С.БАНЗАРАКЦАЕВА-УЛЗЫТУЕВА,
Улаан-Үдын 42-дохи дунда һургуулийн багша,
Д.Улзытуевай ойн баярые үнгэргэхэ талаар эмхидхэлэй комитедэй гэшүүн.
(Энэ материал гонорарые Д.Улзытуевай жасада оруулхые гуйһаб.)

АЯ ГАНГЫН ОРОН НЮТАГ—ШЭБЭРТЭДЭ

(БУРЯАДАЙ БЭЛИГТЭ ПОЭТ ДОНДОК УЛЗЫТУЕВАЙ ТҮРЭНӨӨР 60 ЖЭЛЭЙ ОЙН ҮДЭШЭНӨӨ)

"УЛЗЫТЭТЭН БАЯРТАЙБДИ"

Ая гангын хангалаар
анхилаадхёо гэнтэ,
Аршаанта сэлгээн нютагни,
амар мэндэ!
Арын оройхоо харахада,
альган дээрэ мэтэ
Аржын толорон угтаа
аглаг минии Шэбэртэ!

...Хайрангын шэлэнүүд хайрата дууша хүбүүнэйнгээ дурасхаалда хүгэдэһэндэл, сагаан саһан нэмэргээ үшөөл хэдэрээгүй, хүхэрэн нэмжһээр харагдана. Эгээл эндэ, Улзытэ хаанай энгэртэ 60 жэлэй саана Буряадаймнай, Россин, бүхэ-дэлхэйн хэмжээнэй гайхамшагта бэлигтэй поэт анха түрүүшынхөө алтан дэлхэйе зэдэлүүлэн гэжэ ханахада, жагстэй мэдэрэл түрөөдхихэ юм. "Мүнөө гоё, зундаа бүришье үзэсхэлэн", — гэжэ Бэшүүрэй басагад—Галина Номогоновна Очирова хүнгэн машинымнай эзэн Ханда Цыреновна Дашиева хоёр мандаа мэдүүлэ хэн.

Эндэ, Шэбэртын хургуулин байшан соо республикын олонийтын түлөөлэгшэд, нютагайхидын, түрэл гаралын арайл багтахыса олоороо суглараад, дурасхаалай үдэшэ үнгэргэбэ. Ондоо оршондо бэшэ, имагтал нютагайнь агайраар амилан, зонийнь дэлгэрье сэдгэн, Дондок Улзытуевай зохёохы ба хүн түхэл шарайнь шэнээр ойлгохыс хэдэгдээл даа. Нэн түрүүн дүтын, түрэл зонийнь сэдхэлэй үгэ дурдаха дуран хүрэнэ. Наһанайнь нүхэр Валентина Лубсановнагай золгоходоо,

Амарагни,
Нюдэншни - ногоони найхан
нюдэн бэлэйл,
Уралшни - улир мэтэ аад,
дуугай үсэд бэлэйл—

гэһэн инагай хандасын мүнүүдэ эзэлүүдгүй ханагдаад-хиха юм. Эсэгынгээ шарайе хэбтэ сохихондол дууряһан Амар-Сана хүбүүн шэбэртынхидэй энхэрхэшье гэшэнь... "Валя хээтэймнай" гээд, уринаар ёһолон алтан һиихэ, Амар-Санадаа - мүнгэн хутага, мүнгэн гааһа бэлэглэхэдэнь, поэдэй эгээл дүтын хүнүүдые иигэжэ өөрэншэлэн хүндэлэхэдэнь, урматай байнгүй яахаб.

Поэдэй Тогоошо ахын наһанайнь нүхэр Д. Г. Улзытуевагай хөөрөөн ехэл һонирхолтой байба.

- Намдаа ая ганга эльгээгүт гэжэ 1957 ондо Дондогнай литинститудһаа бэшэ хэн.

Талаан болоходоо, үбэлшье хаань, эжымнай хатаһан байжа, захяаень дүүргээ һэмди. Ехэл һонюуша бэлэй, үдэрөө дүүрэн дүтын ой шугыгаар ябаад, элдэб шулуу түүгээд ерэхэ. Шүлэгүүдыешье урадхуулха даа. Хэзээ нэгэтэ зон намайе сэгнэхэл байха гэдэг хэн. Теэд эжын хоёр хүбүүд харамтайгаар богони наһатай байшоол даа. Тогоошомнай 1967 ондо угы, Дондогнай 1972 ондо мордоо. Хайрата эжымнай һүүлээрнь үшөөл арбаад жэл ябаа, намтайгаа байгаа. Би гар дээрээ табан үхибүүтэй үлөө һэм. Улзытэтэнэй нэрэ ханажа, бултыень хүл дээрэнь гаргаа, — гэжэ Дугарма Гатыповна дурсаба.

Ахынгаа дурасхаалда зориулһан шүлэг соогоо поэт иигэжэ бэшэ һэмнай:

Табан хонгор үришни,
Табан уран хургадшни
Ажалшыеш һажаахал,
Ашыешни ханаахал.

Эгээл эдэ үхибүүдэйн нэгэн, Улаан-Үдын 42-дохи хургуулин багша Светлана Тогочиевна поэдэй хүбүүн Амар-Сана хоёр "Священный Байкал" гэхэн журналай, мүн спонсорнуудай ашаар хэблэгдэһэн поэдэй шэнэ ном - 30 хэнэг хургуулидаа бэлэглэбэ. "Улзытэтэн баяртайбди, найнта даа, нютагайхиднай", — гэжэ Светлана Тогочиевна баясхалангаа мэдүүлэ хэн.

- Тоомоошье таһараад абадаг, шогууша хэн гүб даа, Дондогнай, үетэнииньшье. Цырен-Дондок Шагжиевтай хашаан дээрэ зэргэлжэ һуушанхай, намайе, залуухан бэри боложо бууһан багшала анха түрүүшынхиде хараад, аягтайханаар хэлээ агша бэлэй: "Матюхамнай ямар гоё һамга абаа гэшэб?" һүүдэ бүри Улаан-Үдэдэ үбгэнтээ нэгэтэ алхалжа ябатарнай, зохёолшон болоһон Дондогнай ушарһаар хэлэбэл даа: "Санжайн Матвей сэбэрхэн, бостон клэш үмдөөрөө бурьялма тоһоо бү урьюул". Шүлэгөөр лэ сула зугаалжа ябаха, — гэжэ хуушанай багша Дулгаржаб Дашиевна Санжижапова дурдаба.

Поэдэй түрэлэй зон хурса хурдан, нэрэ солыень үргэжэ ябаха шадалтай юм байна гэжэ тобшоол хээ һэм. Дондок Аюшеевичэй абга Д.М.Митышов өөрынгоо зохёон зориулга Лена ашаараа уншуулба. Удаань хүсэтэй гүндүү хоолойгоор Доржи Митышович зохёон дуугаа гүйсэдхэжэ, нэръемэ алыга ташалган болоо.

Хайранга үндэрэй орой дээр
Хамагхан зонинь суглараад
байн,

Халуун заншалаа
хүргээхээр
Хайранга баабайдаа
мүргэжэл байн.

НАНГИН ДУРАСХААЛЫЕНЬ МҮНХЭЛХЭ

Нютагай захиргаанай зайһан Б.Ю.Базаров үдэшыс нээхэдэ, Д.Улзытуевай дурасхаал мүнхэлхын тула ямар хүдэлмэрийн эхилэгдэһэн тухай хөөрөө. Поэдэй түрэн гэр соо литературна музей нээхэ гэхэн шидхэбэри абтанхай. Эндэ Д.Улзытуевай нэгэл үедэ шахуу түрэн, удаань мүн лэ залуугаар оршолон дэлхэйтэй хахасаһан бэлигтэй уран зохёолшо Цырен-Дондок Хамаевай, Бальжинима Намдаковой, Цырен-Дондок Шагжиевай, Владимир Жалсановай намтар, ажал ябуулгада хэнгүүд зориулагдаха. "Дээдэ замбиһаа дунда замбида бүлэглэн буужа ерээд, айлшалаад һөөргөө ябашаһан мэтэ, таабари мэтэ үзэгдэл юм", — гэжэ Д.Г.Улзытуева образноор хэлээ бэлэй.

Олон сэнтэй дурдалганууд зэдэлээ, дуралханууд энэ үдэшэ оруулагдаа. Республикын соёлой министрэй орлогшо А.М.Майорова нислэл хотын нэгэ үйлсэдэ Д.Улзытуевай нэрэ зүүлгэхэ, поэт тухай дурсалгануудай ном хэблүүлхэ, Буряадай үндэһэн "лицейдэ музейн отделени байгуулха гэхэн наһамжануудаа элрхэйлээ. Буряадай Уран зохёолшодой холбооной түрүүлэгшэ Баир Дугаров холбооной зүгһөө ерээдүйн музейдэ Дондок Улзытуевай томо дүр зураг бэлэглээ.

—Буряад дайдые суурхууһан энэ бэлигтэн манай нютагһаа урган гараһан Цыренжаб Дондубоной хэрэгыс үргэлжэлүүлээ гэхэ байнаб. Дэлхэйдэ мэдээжэ болоһон поэдээ дурсахадаа, нютагайнгаа бусад зохёолшодые үргэлсэхэ ёһотойбди. Үшөө Дамдин Дамбиев прозаик байһан юм, — гэжэ Буряадай арадай поэт Гунга Чимитов тэмдэглэжэ, өөрынгоо ном, "Байгал" журналай ботинуудые музейдэ ба библиотекедэ дамжуулба.

Буряадай арадай поэт Цырендулма Дондогой Бэшүүрэй бэлигтэн тухай тобшоһон дурсаад, ябууд зохёон зориулга-шүлэгөө

уран гоёор уншажа, нютагайхидайнь онсо һайшаалда хүртэбэ. Галтай нютагһаа уг гарбалтай поэт Тимур Гомбожапов (зал соо Сангаали төөдэйн аша гэлдээн болоно) аха нүхэртөө зориулһан хоёр шүлэгөө уншаба.

Республикын гүрэнэй шангай лауреат, уран зохёолшо Цырен Галанов, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй кандидат Елизавета Балданмаксарова, Буряадай телевиденин редакторнууд Бама-Ханда Будеева, Николай Шабаев поэдэй нэрыс мүнхэлхэ талаар өөһэдэйн наһамжануудые элрхэйлээ.

—Соносхогдохон тусхай марафонтой зохилдуулан, Дондок Улзытуевай жасада түрүүшын нэмэри—250 мянган түхэриг оруулаб. Энэ хүдэлөөгөө үргэдхэжэ, бүри ехээр нөөсэ сугдуулая, — гэжэ Ц.Дондой аша хүбүүн А.Д.Гомбоев дурадхаба.

—Есенинэй уншалгануудые үнгэргэдэг янзаар Улзытуевай уншалгануудые эмхидхэл. Булжамуурай жэргэхэ, аягангын хангалтаха үээр иимэ дэмбэрэлтэй хэргэ эмхидхэдэг болоо хаа, зохисотой бэлэй. — гэһэн тон зүйтэй дурадхал Буряадай гүрэнэй архивай хүдэлмэрилэгшэ, эрдэмтэн Г.Н.Очирова оруулба.

"Жилдорстрой" фирмын түлөөлэгшэ Ч.Ц.Цыренжапов, "Элекросвязь" бүлгэмэй Бэшүүрэй филиалай начальник А.В.Гаврилов, Бага-Куналейн хүдөөгэй захиргаанай гулвагай орлогшо О.А.Лобанова музейдэ бэлэг-хубитаяа дамжуулаа.

Иигэжэ тусгаар жаса, музей эмхидхэлгэдэ түрүүшын бодото нэмэрийн оруулагдаһанда урмашамаар лэ байгаа. Ойн баярай үдэшэдэ Д.Улзытуевай үгэ дээрэ дуунууд зэдэлээ, шүлэгүүдыень хурагшад уран гоёор уншаа. Дуунай багша С.Г.Эрдынеевагай хүтэлбэри дор эндэхи хургуулин хурагшад бүхэли концерт харуулба. Д.Улзытуеваһаа гадна Шэбэртынгээ бүхэ бэлигтэниие дурдаба, зохёолнуудыень найруулан гүйсэдхэбэ.

Ай, эхэ нютагни, Шэбэртэм,
амар мэндэ!

Айлайнгаа баруун хойнохи
бүлэг хуһан соо

Айдар наһая
орхижорхихон би

Хойто-Хобогой эрье дээрэ
Хойшоо шэртэн зогсонолби.

Поэдэй эдэ мүнүүдээ мүнөө өөрөө зэдэлүүлжэ, баясуулжа байгаа хаань, хэды гоё бэлэй

гэжэ үдэшэдэ хабаадагшад зариманай сэдхэ хүмэрюулэн хэлэхэдэ оршолон замбиин жама ахынгаа дурасхаалда зориул шүлэгүүдынь, "Захьяа", "Сэс гэжэ шүлэгүүд соохи мүнүүдэ ханагдаахидна:

Мүнхэ найхан дэлхэйдэ
Мүшэн шэнги үнгэрөөлшэ

Хэжэнгын эдир соёлшо Д.Улзытуевай зохёолнууд "Сэдхэлэй долгин" гэхэ найруулга энэ үдэшин зал шэмэг болоо. Поэтын уяруулдаг гайхамшаг шэди мэдэрэгдээл даа. Режиссёр С.С.Цыреновагай хүтэлбэри дор мэргэжэлтэ артистнууд дутуугүй, бүри үлүүшье гэхэ поэдэй намтар, ажабайда шүлэг, дуунуудайнь мүнүүдэ залгуулхадань, нюусаар нюу аршаһан зон олон хэн. Үдэ хангайн дабаанай үншэн саг ботогохоной зоболон бишыхан Жаргалма Дорж уранаар, хайрлал түрүүш маяглан-наадан харуулба.

Халюун хотогор нюрга
Халсархадаа ёолохолшэ

Хатуу дүрбэн табгайгаа
Хагзархадаа уйлахалшэ

Дуушан Э.Батсүх хэлэ

шэжэгэнүүдмэ зөөлөн аялгалгаар поэдэй үгэ дээрэ дуунууд гүйсэдхэжэ уяруулаа. Буряадай мнай суугай дуушад Б.Бороев Татьяна Шойдагай хоёр үдэшин түгэсхэдэ бэлэглээ шэбэртынхидтэ бар

Анха урдынгаа нангин
дэбжүү

Адха адхаар ая ганга
суглуу

Айл айлаар арюун
хангалын тунал

Ажабайдалай хүлдэ түхэ
шатаг

Үшөө нэгэ шүлэгэйн
мүнүүдые оруула

Улаан сог дээрэ урдын
заншал уу

Утаан сооһоо "маахам-
маахам" гэхэн

Ута наһа, удаан жаргал
юрэ

Утан хууһан эжын эрхэ
бил

Иигээд лэ Шэбэртэ руу-гангын орон руу Есенин Рязань руу мэтэ харгын нээгдэжэ, поэдэй наһа дурасхаалай газар бол мүнделэхэдэнь түрүүш алхамууд хэгдэбэ, "адха-адха ая-ганга суглуулагдажа" эхил гэшэ.

Г. БАЗАРЖАПОВА-ДАШЕЕВА

Бэшүүрэй аймаг.

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Редактор А. Л. АНГАРХАЕВ.

РЕДАКЦИОННОКОЛЛЕГИ: С.Д.РИНЧИНОВ (редакторай орлогшо), Б.М.Ж.БАЛДАНОВ (харюусалгата секретарь), Р.Б. ГАРМАЕВ (Буряад Республикын Президентгыл ба Правительствын аппарат), Д.Д. СУНДАРОН (Буряад Республикын Арадай Хурал), таһагуудыс даагшад: Г.Х.ДАШЕЕВА, Ц.Ц. ДОНДОГОЙ, С.Д.ОЧИРОВ, Т.В.САМБЯЛОВА, В.И.ПИНТАЕВ (хэблэлэй директор).

Манай адрес:

670000, Улаан-Үдэ,
Каландаринскийн
үйлсэ, 23, "Буряад үнэн"
газетын редакци.

Газетэ хэблэлэй 2
хуудһан хэмжээтэй,
Индекс 50901.
Хэлэг 4317.
Хэблэлдэ
тушаагдһан саг 17.00.

"Республиканска типографи" гэхэн
АО-до газетэ хэблэгдэ.
Директорийн телефон: 2-40-45.
Б-0079-дэхи номертойгоор
бүридхэлдэ абтанхай.
Заказ № 7909.

Редакциин телефонууд: редакторай - 2-50-96, приёмнын - 2-54-54, редакторай орлогшын - 2-68-08, харюусалгата секретариин - 2-50-52, секретариатай - 2-62-62, таһагууд: үндэһэнэй болол политическэ асуудалнуудаар - 2-55-97 (даагшань), 2-61-35, 2-34-05, экономикын - 2-64-36 (даагшань), 2-63-86, 2-61-35, соёлтой болон гүүхын - 2-60-21 (даагшань), 2-57-63, залуунуулай, оюутайда ажабайдалай болон олонийтын хүдэлмэрийн - 2-54-93 (даагшань), 2-69-58, мэдээлэлэй болон соносхой - 2-66-76, 2-67-81; корректорүүдэй - 2-33-61, компьютерна түбэй - 2-66-76.

"Бурятия" хэблэлэй телефонууд: директор - 2-49-94, бухгалтери - 2-23-67, вахта - 2-35-95.